

Съфинансирано от
Европейския съюз

**ПРОГРАМА „ОБРАЗОВАНИЕ“
2021-2027**

**УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНИЕ
по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помош чрез
подбор на проектни предложения**

BG05SFPR001-2.003

„Подкрепа за ученици с таланти“

2025 г.

Съдържание

1. Наименование на програмата:	4
2. Наименование на приоритета и специфичната цел:	4
3. Номер и наименование на процедурата:	4
4. Измерения по кодове:	4
5. Территориален обхват:	4
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помош по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори (показатели):	6
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помош по процедурата и разпределение по категория региони (ако е приложимо):	8
9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помош за конкретен проект:	8
10. Процент на съфинансиране:	9
11. Допустими кандидати:	9
11. 1. Критерии за допустимост на кандидатите:	9
11. 2. Недопустими кандидати:	12
12. Допустими партньори:	13
12.1. Критерии за допустимост на партньорите:	13
12.2. Недопустими партньори:	15
13. Деяности, допустими за финансиране:	15
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	22
14.1. Условия за допустимост на разходите	23
14.2. Допустими разходи	24
14.3. Недопустими разходи	28
15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):	29
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):	30
17. Хоризонтални принципи:	41
18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):	41
19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения:	41
20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо):	42
21. Ред за оценяване на проектни предложения:	42
22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:	44
23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	44
24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	46
25. Краен срок за подаване на проектните предложения:	48
26. Допълнителна информация:	49

Съфинансирано от
Европейския съюз

27. Приложения към Условията за кандидатстване:..... 51

1. Наименование на програмата:

Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (ПО)

2. Наименование на приоритета и специфичната цел:

Приоритет 2. Модернизация и качество на образованието

СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета - Подобряване на качеството, приобщаващия характер, ефективността и съответствието на системите за образование и обучение с нуждите на пазара на труда, включително чрез валидиране на неформалното и информалното учене, така че да допринасят за придобиването на ключови компетентности, включително предприемачески и цифрови умения, също и чрез насърчаване на въвеждането на дуални системи на обучение и чиракуване.

3. Номер и наименование на процедурата:

BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“

4. Измерения по кодове¹:

Код по измерение: Област на интервенция: 149

Код по измерение: Форма на подкрепа: 01

Код по измерение: Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост: 33

Код по измерение: Допълнителни вторични тематични области във връзка с ЕСФ+: 10

Код по измерение: Равенство между половете във връзка с ЕСФ+/ЕФРР/КФ/ФСП: 02

5. Териториален обхват:

Дейностите следва да се изпълняват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помош по процедурата и очаквани резултати:

Основната цел на процедурата е осигуряване на подкрепа на местно ниво за насърчаване на деца/ученици да демонстрират таланти в областта на STEM, изкуствата, културата, спорта и чуждите езици и да постигат по-високи резултати в обучението.

Специфичната цел е подкрепа за развитие и изява на талантите на децата и учениците на местно ниво.

Настоящата процедура допринася за постигане на Цел 2.3 „Развитие на способностите и талантите“ от Приоритетна област 2 „Компетентности и таланти“ на **Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030 г.)²**, както и на Подприоритет 1.1 „Вкллючване в образование“, област на въздействие

¹Съгласно Приложение I на Регламент (ЕС) 2021/1060 кодовете за процедурата са: Област на интервенция: код 149 Подкрепа за начално до средно образование (с изключение на инфраструктурата); Форма на подкрепа: код 01 Безвъзмездни средства; Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост: код 33 Без териториална насоченост; Допълнителни вторични тематични направления: код 10 Преодоляване на предизвикателствата, установени в рамките на европейския семестър; Равенство между половете във връзка с ЕСФ+/ЕФРР/КФ/ФСП: код 02 Интегриране на принципа на равенство между половете.

² <https://strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=1399>

1.1.в „Мотивация за учене“ на Приоритет 1 „Образование и умения“ на **Националната програма за развитие България 2030³.**

Данните от **Доклада на ЕК за България 2024 г.**⁴ в рамките на европейския семестър свидетелстват за обезпокоителна регионална икономическа и социална динамика в България, като е изведено следното предизвикателство „*С изключение на българския столичен регион, всички региони са в „канал за развитието на таланти“*. Тези региони са изправени пред рязък спад на населението в трудоспособна възраст и нисък и намаляващ дял на хората с висше образование (образование след завършило средно образование). В някои български региони през 2023 г. по-малко от една четвърт от хората на възраст 25–64 години са завършили висше образование: Северозападен (21 %), Югоизточен (22,9 %) и Южен централен (24,9 %)“.

Очаква се процедурата да компенсира тези регионални дисбаланси, да допълни и надгради подкрепата по изпълняваните национални програми, като я разшири и създаде условия за насърчаване развитието и изявата на талантите на всички деца и ученици на местно ниво. По този начин операцията ще подпомогне реализацията на специфичната препоръка в **Доклада на ЕК за България 2024 г.** „*Да подобри образоването и обучението, включително за групите в неравностойно положение...*“ чрез насочването на финансов ресурс към осигуряването на целенасочена подкрепа за насърчаване развитието и изявата на талантите на деца и ученици на територията на всички общини в България.

Процедурата ще надгради и допълни постигнатото при изпълнението на проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“ с конкретен бенефициент Министерството на образованието и науката, реализиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) 2014-2020 г., по който са реализирани дейности за разработване на инструмент за откриване на дарбите и за определяне на възможности за стимулирането им чрез допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби, включително подпомагане участието в пленери, обучителни и тренировъчни лагери, в национални и международни конкурси, олимпиади и състезания, в т.ч. чрез еднократни стипендии. Процедурата ще допълни и надгради и проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ (проект „Успех за теб“), финансиран по Програма „Образование“ (ПО) 2021-2027 с конкретен бенефициент Министерството на образованието и науката, по който се изпълняват дейности за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания и изявени дарби за трайно приобщаване в училищното образование. Подкрепата по настоящата процедура има допълващ ефект и спрямо проектите по процедура BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“ по Програма „Образование“ 2021–2027 г.

Ще бъде осигурена демаркация и допълняемост по отношение на дейности и представители на целевите групи с актуалните Национални програми (НП), като например НП „Бъдеще за таланти“, НП „Заедно в изкуствата и в спорта“, НП „Ученически олимпиади и състезания“, с изпълняваните на общинско ниво програми за стимулиране на дейности и изяви на учениците, свързани със заниманията по интереси, както и с дейностите съгласно Постановление на Министерски съвет (ПМС) № 46 от 2020 г. за определяне на минимални диференцирани размери на паричните средства за физическа активност, физическо възпитание, спорт и спортно туристическа дейност на деца и учащи в институции в

³ <https://strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?Id=1330>

⁴ https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/e3051272-7476-414a-bcf8-0c30edb8992c_en?filename=SWD_2024_602_1_EN_Bulgaria.pdf

системата на предучилищното и училищното образование. Процедурата ще има допълващ и надграждащ ефект спрямо подкрепата за деца/ученици с изявени дарби по националните програми, тъй като ще се фокусира върху подпомагането развитието и изявата на талантите на всички деца и ученици на местно ниво.

С цел недопускане на двойно финансиране, в процеса на изпълнение на проекта ще се извърши демаркация по отношение на дейностите и целевите групи в обхванатите училища и детски градини, финансиирани по настоящата процедура и други процедури. Демаркацията ще бъде осъществявана от всеки бенефициент, като се следи за разграничение между изпълняваните дейности и участниците по различните програми и проекти.

В рамките на операцията няма да бъдат подкрепяни дейности, финансиирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Недопускането на двойно финансиране на дейности и целеви групи ще се спазва както на етап кандидатстване (чрез декларации) и на етап договаряне (чрез проверка за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране, анкетни карти, справки за участниците, и др.).

Информацията за демаркация се попълва в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Демаркация и допълняемост“ от Формуляра за кандидатстване. На етапа на кандидатстване кандидатите и техните партньори декларират в **Декларация на кандидата/партньора (Приложение I към Условията за кандидатстване)** липса на двойно финансиране и за увереност съгл. чл.73, ал.2, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

7. Индикатори (показатели)⁵:

Индикатори /показатели/, чрез които се измерва постигането на целите на процедурата:

Специфичен индикатор за изпълнение:

- SOI 2.7 Брой подкрепени деца и ученици – 19 711**

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	3 285
в По-слабо развитите региони	16 426

Индикаторът измерва броя на децата и учениците, вкл. от уязвими групи, чийто майчин език не е български, от всички етапи и степени на предучилищното и училищното образование, които са подкрепени за настърчаване на участието им в олимпиади и състезания на местно ниво. Едно лице се брои еднократно, независимо в колко събития е участвало.

Общ индикатор за изпълнение:

⁵ показатели съгласно чл.16 Рамка на изпълнението от Регламент (ЕС) 2021/1060.

- **ECHO15 Малцинства (включително маргинализирани общности като ромите) - 2 760**

от които	Целева стойност
в Регион в преход (ЮЗР)	460
в По-слабо развитите региони	2 300

Индикаторът измерва броя на децата и учениците от уязвими групи, чийто майчин език не е български, които са включени в събития по процедурата. Едно лице се брои единократно, независимо в колко събития е участвало.

Всички индикатори за изпълнение са задължителни за включване във всяко проектно предложение.

Специфичен индикатор за резултат:

- Степен на удовлетвореност на децата/учениците от участието им в събития за насърчаване на таланти и придобитите знания и умения.

Индикаторът за резултат ще бъде измерен чрез провеждане на проучване, което следва да бъде организирано и проведено от бенефициента чрез методи и подход по негова преценка, а резултатите от него следва да бъдат представени към Финалния отчет по проекта.

Индикаторът за резултат е задължителен за включване във всяко проектно предложение.

ВАЖНО!

Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) не позволява въвеждане на индивидуални индикатори на ниво проект от страна на кандидата. В секция 5. Индикатори от Формуляра за кандидатстване в ИСУН кандидатите следва да включат в своето проектно предложение всички задължителни индикатори за изпълнение. Тъй като индикатор за резултат „Степен на удовлетвореност на децата/учениците от участието им в събития за насърчаване на таланти и придобитите знания и умения“ се изисква да бъде измерен чрез провеждане на проучване, кандидатите следва да планират въпросното проучване на удовлетвореността, като описват подхода и методите, които смятат да приложат в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Проучване на удовлетвореността“ от Формуляра за кандидатстване. .

Всеки индикатор за изпълнение в проектното предложение трябва да бъде количествено определен в секция 5. Индикатори от Формуляра за кандидатстване за приложимата категория регион с положителна целева стойност, различна от 0. Целевите стойности следва да са цяло число. Базовата стойност на всеки индикатор, включен в проектното предложение, следва да бъде „0“.

Изискванията за индикаторите са част от критериите за оценка на проектното предложение. При неизпълнение на одобрени индикатори, съгласно чл. 70, ал. 1, т. 7 на Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), финансовата подкрепа със средства от ЕФСУ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция.

Кандидатът и партньорът/ите на етап кандидатстване **декларират съгласие за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта от Управляващия орган (УО) и от НСИ (задължително условие за НСИ)**, съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратор) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/EИО, Евратор на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности) в раздел II. от Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (*Приложение I* към Условията за кандидатстване), както в процеса на кандидатстване, така и за целия период на изпълнение на програмата.

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помош по процедурата и разпределение по категория региони (ако е приложимо):

Общият бюджет по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помош е, както следва:

33 000 000 лв.

Средства от ЕСФ+

27 082 758 лв.

Национално съфинансиране

5 917 242 лв.

Компонент 1 - По-слабо развити региони (Северозападен район, Северен централен район, Североизточен район, Югоизточен район и Южен централен район): 26 551 725 лв.⁶

Компонент 2 - Регион в преход (Югозападен район): 6 448 275 лв.⁷

Управляващият орган си запазва правото да направи промени в посочените средства, при необходимост, както и да не предостави изцяло посочената по-горе сума, в случай че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помош за конкретен проект:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помош за проектно предложение по настоящата процедура – 100 000 лева.

Максимален размер на безвъзмездната финансова помош за проектно предложение по настоящата процедура – 750 000 лева.

ВАЖНО!

⁶ Съгласно Споразумението за партньорство 2021-2027 г., одобрено от ЕК <https://eufunds.bg/bg/taxonomy/term/867>, България се ангажира да разпредели 50% от общото европейско финансиране (без средствата за техническа помощ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица) за всички по-слабо развити региони на страната по ЕФРР, ЕСФ + и КФ за трите региона в Северна България – Северозападен, Северен-централен и Североизточен райони за планиране.

⁷ Съгласно Споразумението за партньорство 2021-2027 г., одобрено от ЕК <https://eufunds.bg/bg/taxonomy/term/867>, България се ангажира да разпредели 36% от общото европейско финансиране (без средствата за техническа помощ и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица) за Регион в преход (Югозападен район) извън област София-град.

В минималния и максималния размер на безвъзмездната финансова помош (БФП) се включват всички допустими разходи, планирани в проектното предложение.

10. Процент на съфинансиране⁸:

По настоящата процедура не се изиска съфинансиране от страна на кандидата и партньорите.

11. Допустими кандидати:

11. 1. Критерии за допустимост на кандидатите:

Съгласно одобрените на Петото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ (КН на ПО) на 29.04.2025 г. Методология и критерии за подбор на операция „Подкрепа за ученици с таланти“, настоящата процедура се реализира чрез процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помош чрез подбор на проектни предложения по реда на чл. 25, ал. 1, т. 1 и Глава трета, Раздел II „Представяне на безвъзмездна финансова помош чрез подбор“ от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и чл. 2, т. 1 и Глава втора „Правила за оценяване на проектни предложения“, раздел I „Оценяване на проектни предложения чрез подбор“ от ПМС № 23 от 13 февруари 2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помош по програмите, финансиирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г.

Допустими кандидати, по настоящата процедура по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 1 и Глава трета, раздел II от ЗУСЕФСУ, са:

- Общини;

- За Столична община, община Пловдив и община Варна допустими кандидати са само Районните администрации към Столична община, община Пловдив и община Варна.

Специфични изисквания за допустимост на кандидатите:

ВАЖНО! В случай че кандидат/и или партньор/и в процедурата е/са районна/районни администрация/и към Столична община, община Пловдив и община Варна, съответната община като административно-териториална единица не може да подава отделно проектно предложение като кандидат/не може да участва в проектно предложение като партньор.

Община/Районна администрация може да участва само в 1 проектно предложение - като кандидат или като партньор.

Общините/Районните администрации-кандидати следва да представят към проектното си предложение **индикативен календар на събитията за насърчаване на талантите на територията на съответната община/районна администрация (Приложение III към Условията за кандидатстване)**, в който следва да бъдат обосновани и детайлно описани различните форми на събитията за насърчаване на таланти, планирани за организация и провеждане по години за целия период на изпълнение на проекта. Индикативният календар следва да включва анализ на идентифицираните допустими целеви групи по процедурата на територията на общината/района, техните потребности и потенциала за развитие и изява на талантите на деца/ученици в различни области на образованието и подобряване на резултатите от обучението.

⁸ Посочва се процентът на безвъзмездната финансова помош (европейско и национално съфинансиране) и на съфинансирането от страна на бенефициентите (ако е приложимо).

Общините представят **Решение на Общинския съвет**, с което се изразява **съгласие с участието на общината в проектното предложение като кандидат/партньор**.

Районните администрации представят **Решение на Общинския съвет**, с което се делегира правото на районния кмет да подава проектно предложение/да участва като кандидат/партньор по процедурата за съответния район от името на общината и да изпълнява функциите на кандидат/партньор и бенефициент от името и за сметка на общината.

Проверката на общини/районни администрации се извършва служебно в регистър БУЛСТАТ на Агенция по вписвания съгласно т. 1 от Група 2. Критерии за оценка на допустимостта от Таблица 1 на Методология и критерии за оценка на проектно предложение по процедура за предоставяне на БФП чрез подбор на проектни предложения BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ (Приложение IX към Условията за кандидатстване), както и на база представените документи по критерий № 12 и № 13 от Група 1. Критерии за оценка на административно съответствие от Таблица 1 на същия документ.

При одобрение на проектното предложение за финансиране преди подписване на административен договор за безвъзмездна финансова помощ се представя **Споразумение за партньорство (Приложение XII към Условията за изпълнение)**. Кандидатите задължително подписват Споразумение за партньорство с всички партньори, в което детайлно описват ролята и задълженията на всеки участник в партньорството по проектното предложение.

Място на изпълнение на проектното предложение

Кандидатите следва да имат предвид, че **мястото на изпълнение на проектното предложение по процедурата е на територията на само един компонент**. Това обстоятелство е критерий за допустимост. Проектни предложения, които не отговарят на изискването за териториален обхват ще бъдат отхвърлени. Проверката се извършва в регистър БУЛСТАТ, ТРРЮЛНЦ или в други публични регистри. **Мястото на изпълнение на проектното предложение се определя от мястото на регистрация на кандидата - община или районна администрация!** При участие на партньор - община или районна администрация – за място на изпълнение на проектното предложение се счита и мястото на регистрация на партниращата община или районна администрация.

!!! Мястото на регистрация на всички общини/районни администрации, участващи като кандидат или партньори в едно проектно предложение следва да бъде на територията само на един компонент.

ВАЖНО! Съгласно Указанията на Управляващия орган за попълване на електронен **Формулар за кандидатстване (Приложение VIII към настоящите Условия за кандидатстване)** в секция 12. Е-Декларации в електронния Формулар за кандидатстване, в поле „Място на изпълнение“, кандидатът задължително трябва да избере от падащото меню един от двата компонента, по който подава своето предложение съгласно цитираното по-горе. **Информационната система ИСУН няма да позволи подаване на проектното предложение без избран компонент.**

Кандидатът по процедурата чрез подбор трябва:

- да е пряко отговорен за изпълнението на дейностите по проекта;

и

- да разполага с необходимия **административен капацитет, финансови ресурси (финансов капацитет) и механизми за устойчивост**, позволяващи да се изпълнят предложените в

проектното предложение дейности и да се гарантира тяхната финансова устойчивост, съгласно Методология и критерии за оценка на проектните предложения (*Приложение IX* към Условията за кандидатстване).

Административен капацитет:

Екипът за организация и управление на проекта следва да бъде съобразен със спецификата и обема на заложените дейности. За доказване на административен капацитет, кандидатът следва да представи **автобиографии** по образец (*Приложение IV* към Условията за кандидатстване) на членовете на основния екип за организация и управление, който включва **задължително ръководител на проекта, координатор и счетоводител (финансист)**. Счита се, че е налице административен капацитет за изпълнение на проекта, видно от представените автобиографии, когато:

- ръководителят на проекта има минимум 2 години опит в управлението/изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти,
- всеки от останалите двама членове на основния екип – координатор и счетоводител (финансист) има най-малко 1 година опит в изпълнението на сходен тип дейности и/или управление/изпълнение на сходен тип проекти.

В тази връзка в поле „Участие в други програми и проекти/заетост по тях“ от представените автобиографии следва да е посочен период на изпълнение/участие в проектите, както и заетостта по тях.

За целите на процедурата под „*сходен тип дейности*“ следва да се разбираат „дейности в сферата на образованието/изкуствата/ културата/спорта и/или работата с уязвими групи“.

За счетоводителя (финансиста) по проекта под „*сходен тип дейности*“ следва да се разбира „извършване на счетоводни/финансови операции съгласно националното законодателство“.

Под „*сходен тип проекти*“ следва да се разбираят „проекти със сходни дейности, като дейности, свързани с подготовка на деца и ученици в областта на образованието/изкуствата/ културата/спорта и/или подготовка, организиране и провеждане на събития в сферата на образованието/изкуствата/ културата/спорта и/или работата с уязвими групи“, като тези по настоящата процедура.

Финансови ресурси (финансов капацитет) и механизми за устойчивост:

Счита се, че кандидатът разполага с необходимите **финансови ресурси (финансов капацитет)**, в случай че утвърденият бюджет за текущата финансова година (или предходната финансова година при липса на одобрен бюджет, съгласно Закона за държавния бюджет за текущата година) е поне **30%** от стойността на исканото финансиране по проекта.

Финансовият капацитет на кандидата се оценява на база на бюджета на общината за текущата финансова година съгласно Закона за държавния бюджет към момента на кандидатстването.

Финансовият капацитет на кандидата се оценява на база на служебната проверка по критерий № 16 от критериите за оценка на административното съответствие от Методология и критерии за оценка на проектно предложение по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор на проектни предложения „Подкрепа за ученици с таланти“ (*Приложение IX* към Условията за кандидатстване) на база на данните за бюджета на общината съгласно Закона за държавния бюджет за съответната финансова година.

Счита се, че са налице **механизми за устойчивост**, когато кандидатът е описал във Формуляра за кандидатстване, секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „*Устойчивост*“, начините, чрез които ще осигури възможност ползите от проекта за целевите групи да продължат да съществуват и след края на

финансирането по проекта, и е посочил потенциалните източници за финансиране след приключване на проекта.

11. 2. Недопустими кандидати:

В процедура чрез подбор на проектни предложения не може да участва и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат, за който са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки (ЗОП) или който не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия (ЕК) за възстановяване на предоставената му неправомерна и несъвместима държавна помощ или по отношение на който са налице обстоятелства, основание за недопустимост, изрично посочени в Условията за кандидатстване, в т.ч.:

- а) има задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и лихвите по тях към държавата или към общината по седалището на Управляващия орган и на кандидата, или аналогични задължения съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установлен, доказани с влязъл в сила акт на компетентен орган;
- б) е установлено, че:
  - е представил документ с невярно съдържание, с който се доказва декларираната липса на основания за отстраняване или декларираното изпълнение на критериите за подбор;
  - не е предоставил изискваща се информация, свързана с удостоверяване липсата на основания за отстраняване или изпълнението на критериите за подбор;
- в) е налице неравнопоставеност в случаите по чл. 44, ал. 5 от ЗОП;
- г) е лишен от правото да упражнява определена професия или дейност съгласно законодателството на държавата, в която е извършено деянието;
- д) е сключил споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установлено с акт на компетентен орган;
- е) доказано е, че е виновен за неизпълнение на договор за обществена поръчка или на договор за концесия за строителство или за услуга, довело до разваляне или предсрочното му прекратяване, изплащане на обезщетения или други подобни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договора;
- ж) е обявен в несъстоятелност или е в производство по несъстоятелност, или е в процедура по ликвидация, или е сключил извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или е преустановил дейността си;
- з) е установлено с влязло в сила наказателно постановление, или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът е установлен;
- и) лицата с правомощия за представителство, вземане на решения или контрол спрямо тях са осъдени с влязла в сила присъда за:
  - престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321, 321а и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс;
  - престъпление, аналогично на посочените по-горе, в друга държава членка или трета страна;

й) се е опитал да:

- повлияе на вземането на решение, свързано с отстраняването, подбора или сключването на договор, включително чрез предоставяне на невярна или заблуждаваща информация, или
- получи информация, която може да му даде неоснователно предимство в процедурата.

к) е налице конфликт на интереси по смисъла на § 2, т. 21 от допълнителните разпоредби на ЗОП или по смисъла на член 61 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, който не може да бъде отстранен, включително е:

- свързано лице по смисъла на § 1, т. 9 от допълнителната разпоредба на Закона за противодействие на корупцията с ръководителя на управляващия орган;
- в случаите по чл. 87 или 88 от Закона за противодействие на корупцията.

Всички лица, които са овластени да представляват кандидата, независимо дали го представляват заедно и/или поотделно при кандидатстване са длъжни да декларират, че по отношение на кандидата, респективно спрямо тях, не е налице някое от обстоятелствата, посочени в точки от (а) до (к), като попълнят и подпишат **Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Условията за кандидатстване)**, Раздел I. Липса на обстоятелства за отстраняване от участие съгласно чл. 25, ал. 2 от ЗУСЕФСУ и чл. 7 от ПМС № 23/2023 г., а при сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помош обстоятелствата се доказват:

- а) с официални документи, издадени от съответните компетентни органи – за обстоятелствата, за които такива документи се издават, или заверени копия от тях, доколкото в специален закон не се изиска копията да бъдат нотариално заверени като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;
- б) с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били деклариирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече деклариирани обстоятелства.

Всички кандидати в Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Условията за кандидатстване) попълват и Раздел V. Декларация за липса на двойно финансиране и за завършеност.

12. Допустими партньори:

12.1. Критерии за допустимост на партньорите⁹:

Съгласно одобрените на Петото заседание на КН на ПО на 29.04.2025 г. Методология и критерии за подбор на операция „Подкрепа за ученици с таланти“ **допустими партньори** по настоящата процедура по смисъла на чл. 25, ал. 1, т. 1 и Глава трета, раздел II от ЗУСЕФСУ, са:

- **Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ)** за осъществяване на дейност в обществена полза с доказан опит и експертиза в сферата на образованието/изкуствата/културата/спорта и/или работата с уязвими групи.

Юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) – партньори следва:

⁹ Съгласно §1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 23/ 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помош по програмите, финансиирани от Европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 – 2027 г., „Партньори на кандидатите за безвъзмездна финансова помош“ са всички физически и юридически лица и техни обединения, които участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на проекта или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от проекта и разходват средства от безвъзмездната финансова помош.“.

- да са **регистрирани по реда на ЗЮЛНЦ** като юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, с **цели и предмет на дейност в сферата на образованието/изкуствата/културата/спорта и/или работата с уязвими групи**, да имат **седалище и адрес на управление на територията на общината, където ще се изпълнява проектното предложение**, и да са **действащи и работещи организации за постигане на целите си по предмета им на дейност най-малко 2 години преди датата на подаване на проектното предложение по процедурата**;
- да имат опит в изпълнение на дейности, сходни или идентични с тези по операцията и/или участие в изпълнението на поне един проект в сферата на образованието/изкуствата/културата/спорта и/или работата с уязвими групи преди датата на обявяване на процедурата.

На етапа на кандидатстване ЮЛНЦ-партньори представят счетоводни документи на партньора за последните две приключили финансovi години към датата на кандидатстване. Счетоводните документи на партньор се прилагат към проектното предложение, в случай че документът не е публично оповестен. В случай че документът е публично оповестен, се предоставя линк към източника, в който е наличен.

- **Държавни и общински културни организации, както и частни културни организации** със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, съгласно Закона за закрила и развитие на културата.

Държавните и общинските културни организации, както и частните културни организации със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза – партньори следва да са **вписани в Регистъра на културните организации**¹⁰, съгласно чл. 14, ал. 4 от Закона за закрила и развитие на културата и да имат **седалище и адрес на управление на територията на общината, където ще се изпълнява проектното предложение**.

- **Читалища**, съгласно Закона за народните читалища.

Читалищата – партньори следва да са **вписани в Регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения**¹¹ по чл. 10 от Закона за народните читалища и да имат **седалище и адрес на управление на територията на общината, където ще се изпълнява проектното предложение**.

- **Обществени библиотеки**, съгласно Закона за обществените библиотеки.

Обществените библиотеки - партньори следва да са **вписани в Регистъра на обществените библиотеки**¹² по чл. 10 от Закона за обществените библиотеки и да имат **седалище и адрес на управление на територията на общината, където ще се изпълнява проектното предложение**.

Важно! Допустими партньори по процедурата са само обществени библиотеки, които са самостоятелни юридически лица и които в качеството си на такива могат да участват съвместно с кандидата в подготовката и/или техническото изпълнение на проекта или на предварително заявени във формуляра за кандидатстване дейности от проекта и разходват средства от безвъзмездната финансова помощ по смисъла на допълнителните разпоредби на ПМС № 23/ 13.02.2023 г. В този смисъл читалищните библиотеки, които функционират **към народните читалища и не са самостоятелни юридически лица**, съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за обществените библиотеки, **са недопустими за самостоятелно участие в качеството на партньори по настоящата процедура. Тяхното участие в дейности по**

¹⁰ http://mc.govtment.bg/files/2486_PRKO-07-07-2025.xlsx

¹¹ <https://chitalishta.com/regions>

¹² <https://bibliobg.com/regions>

проектното предложение е възможно, ако, читалището в рамките на което функционират, участва като партньор.

- Спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, съгласно Закона за физическото възпитание и спорта.

Спортните клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза – партньори следва да са **вписани в регистъра по чл. 9, ал. 1, т. 1 на Закона за физическото възпитание и спорта¹³** и да имат седалище и адрес на управление на територията на общината, където ще се изпълнява проектното предложение.

- Общини, като за Столична община, община Пловдив и община Варна допустими партньори са само Районните администрации към съответната община.

Партньорите – общини/ райони администрации, към датата на подаване на проектното предложение следва да отговарят на специфичните изисквания за допустимост на кандидати общини или районни администрации, посочени в т. 11.1. Критерии за допустимост на кандидатите. Проверката за тях се извършва също съгласно посоченото в т. 11.1. по-горе.

ВАЖНО! Партньорството по процедурата не е задължително.

В случай, че се предвижда партньорство на етапа на кандидатстване кандидатът и всички партньори следва да подпишат и представят една обща Декларация за партньорство, попълнена по образец (**Приложение II към Условията за кандидатстване**) към проектното предложение. При одобрение на проектното предложение за финансиране преди подписване на административен договор за безвъзмездна финансова помощ се представя **Споразумение за партньорство** (**Приложение XV към Условията за изпълнение**), подписано от кандидата и всички партньори, в което детайлно се описват ролята и задълженията на всеки участник в партньорството.

!!! Партньорите ЮЛНЦ за целите на определяне на режима за минимална помощ, когато е приложимо, представят и счетоводни документи (ГОД – ОПР, баланс, отчет за икономическа и отчет за неикономическа дейност) към Декларация за минимални помощи – Приложение V за предходните три години, когато същите не са публично достъпни.

12.2. Недопустими партньори

В процедура чрез подбор на проектни предложения не може да участва и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на партньор, за който са налице обстоятелствата, посочени в т. 11.2 от настоящите Условия за кандидатстване.

13. Действия, допустими за финансиране:

Действията, предвидени за изпълнение и съответните разходи в рамките на проектните предложения, следва да съответстват на принципа на ефективност и ефикасност, да гарантират постигането на целите на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. и резултатите на Приоритет 2 „Модернизация и качество на образованието“, СЦ по чл. 4, пар. 1, буква д) от Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета, при оптимално съотношение между очакваните разходи и ползи.

Допустимите действия и поддействия по настоящата процедура трябва:

- Да не противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) 1296/2013, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския

¹³ https://registers.mpes.govment.bg/registers/r1_clubs

парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонд за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика;

- Да са насочени към изпълнението на целите на Приоритет 2 „Модернизация и качество на образованието“ на Програма „Образование“;
- Да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;
- Да са подходящи, практични и последователни, и да съответстват на целите и очакваните резултати,

както и:

- Да бъдат обосновани на базата на конкретни идентифицирани потребности и нужди на целевите групи.

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор са допустими следните дейност и поддействия, които кандидатът описва и обосновава в проектното предложение:

Дейност 1. Подкрепа за развитие и изява на талантите на деца и ученици на местно ниво чрез участие в конкурси, състезания, олимпиади, кръжоци, работилници и други събития за насърчаване на талантите чрез осигуряване на:

- подготовка на деца и ученици в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици чрез форми като *обучителни и тренировъчни лагери, академии, майсторски класове, работилници, кръжоци, школи и др.*;
- организиране и осигуряване участието на деца и ученици в събития за насърчаване на талантите на местно ниво като *олимпиади, конкурси, състезания, включително състезания по професии, турнири, хакатони, STEM/научни и творчески фестивали/форуми, пленери, викторини, кръжоци, фестивали, работилници и др.* и предоставяне на стипендии и материални поощрения за отличилите се деца/ученици, постигнали най-високи резултати.

Всеки кандидат разработва и представя към проектното си предложение **Индикативен календар на събитията** по образец (**Приложение III** към Условията за кандидатстване) за насърчаване на талантите на територията на включените в проектното предложение община/и и/или районна/и администрация. В индикативния календар на събитията следва да бъдат обосновани и детайлно описани различните форми на събития за насърчаване на таланти, планирани за организация и провеждане по години за целия период на изпълнение на проекта. Индикативният календар следва да включва анализ на идентифицираните допустими целеви групи на територията на общината/района, техните потребности и потенциала за развитие и изява на талантите на местно ниво на деца/ученици в различни области на образованието и подобряване на резултатите от обучението.

Допустимата Дейност 1. по процедурата се осъществява чрез следните допустими поддействия:

- **Поддейност 1.1 Подготовка на деца и ученици в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици чрез форми като обучителни и тренировъчни лагери, академии, майсторски класове, работилници, кръжоци, школи и др.**

Предвижда се предоставяне на подкрепа за провеждане на подготовка в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици на деца и ученици от предучилищна възраст до XII клас на местно ниво.

Целта е да се осигури възможност на максимално широк кръг деца и ученици на местно ниво, чиито потребности не се удовлетворяват от съществуващите програми за насърчаване на талантите, да проявят талантите си като развият своите способности и интереси в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици.

Провеждането на подготвителни занимания на деца и ученици следва да се организира групово или по изключение индивидуално, в зависимост от идентифицираните потребности на целевите групи от подготовкa в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици и особеностите на участниците съобразно различните области на образоването. Въз основа на опита по предходно изпълнявания проект BG05M2OP001-3.018-0001 „Подкрепа за приобщаващо образование“ по ОПНОИР 2014-2020 г. се препоръчва подготовката на деца и ученици за насърчаване развитието на талантите им да се организира **в малки групи**. При обосновани случаи и когато подготовката е свързана с индивидуална работа (като напр. музикален инструмент) по изключение може да се предоставя подкрепа за подготовкa на деца и ученици в съответното направление чрез индивидуален подход.

При организиране и провеждане на подготовката на децата и учениците могат да се включват модули/теми, които са насочени към ключови социално-емоционални умения за развитие на талантите на децата и учениците, свързани с изграждане на самодисциплина и устойчивост на разсейване, комуникативност, увереност, презентационни умения (особено важни в сферата на STEM и изкуствата), емпатия, оказване на съдействие, умения за работа в екип, устойчивост на стрес и справяне с напрежение, и др.

За целите на настоящата процедура, насочена към подкрепа за всички деца и ученици на местно ниво и съгласно чл. 178, ал. 1 и чл. 181 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), дейността за подготовкa на деца и ученици в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици, може да се определи като обща подкрепа за личностно развитие, осъществявана чрез занимания по интереси или извънкласни дейности, насочени към стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, образоването за устойчиво развитие, както и за придобиване на умения за лидерство и обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовкa от деца и ученици по смисъла на чл. 20, ал. 1, т. 1 и 3 от Наредбата за приобщаващото образование. Дейността може да се осъществява както в рамките на учебната година извън часовете по учебен план, а по време на целодневна организация на учебния ден извън дейностите по самоподготовка, така и в извънучебно време - през почивните дни и ваканциите. През учебната година груповите или по изключение индивидуалните занимания може да се организират под формата на седмични занятия с определен седмичен брой часове. **Максималната продължителност на подготовката на едно дете или ученик в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици по поддействие 1.1 е до 70 часа в учебно време.**

За изпълнението на тази поддействие следва да се ангажират квалифицирани специалисти с експертиза в съответните области – напр. педагогически специалисти (преподаватели/учители), експерти образователни дейности, художествени ръководители, хореографи, треньори, спортни инструктори, ментори/експерти за области като програмиране, роботика и др., читалищни служители, служители на културни организации, обществени библиотеки, спортни клубове, както и други специалисти с практически опит в областта на образоването/изкуствата/културата/спорта и/или работата с деца/ученици от уязвими групи.

Дейността се очаква да допринесе за създаване на подходящи условия за откриване, настъчаване и развитие на талантите на децата и учениците на местно ниво, за повишаване на знанията и уменията им в различните области, както и условия за пълноценното им и активно участие в следващата фаза на организираните събития за настъчаване на талантите от индикативния календар. Това от друга страна ще подпомогне усъвършенстването на процеса на работата за развиване на талантите на местно ниво.

С цел повишаване на ангажираността им, мотивиране и настъчаване на изявите на всички деца и ученици всяко подкрепено по проекта дете/ученик, включено в поддействие 1.1, следва да получи удостоверение/сертификат за успешно участие в подготовка в съответна област на знание, съдържащ информация за вида на заниманието, ръководителя, периода на провеждане и преминатите брой часове на подготовка.

- Поддействие 1.2 Организиране и осигуряване участието на деца и ученици в събития за настъчаване на талантите на местно ниво като олимпиади, конкурси, състезания, включително състезания по професии, турнири, хакатони, STEM/научни и творчески фестивали/форуми, пленери, викторини, кръжици, фестивали, работилници и др. и предоставяне на стипендии и материални поощрения за отличилите се деца/ученици, постигнали най-високи резултати**

Организирането и участието на деца и ученици в събития от индикативния календар за настъчаване на талантите на местно ниво представлява същинската фаза на реализиране на мерките за подкрепа и развитие на потенциала им чрез практическо приложение на знанията и уменията им в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици. Дейността се реализира съгласно **Индикативния календар на събитията**, попълнен по образец (**Приложение III** към Условията за кандидатстване).

Събитията от календара може да са под формата на междуучилищни дейности, извънучилищни дейности и изнесени занимания например в обществени библиотеки, читалища, музеи, художествени галерии, културни институции, научни организации, центрове за върхови постижения, центрове за компетентност и др.

Допустимо е при организирането участието на деца и ученици в събития за настъчаване на талантите на местно ниво в индикативния календар да се предвиди провеждане на събития за настъчаване на талантите, свързани с известни български личности от съответното населено място, като именити исторически личности, изследователи, писатели, поети, художници, учени, артисти вкл. съвременници или други събития с местно значение като напр. свързани с патронни празници на образователни институции на територията на съответната община/районна администрация.

Участието на деца и ученици в събития за настъчаване на талантите на местно ниво се осъществява в съответствие с приложимата нормативна уредба за организиране и провеждане на междуучилищни дейности, извънучилищни дейности и изнесени занимания.

За изпълнението на тази поддействие следва да се ангажират квалифицирани специалисти с експертиза в съответните области – напр. педагогически специалисти (преподаватели/учители), експерти образователни дейности, художествени ръководители, хореографи, треньори, спортни инструктори, ментори/експерти за области като програмиране, роботика и др., читалищни служители, служители на културни организации, обществени библиотеки, спортни клубове, както и други специалисти с практически опит в областта на образованието/изкуствата/културата/спорта и/или работата с деца/ученици от уязвими групи

В рамките на поддействие 1.2 е допустимо **представяне на еднократни стипендии и материални поощрения на отличени деца и ученици**, участвали в събитие от Индикативния

календар като допълнителна мярка в подкрепа на развитието и изявата на талантите на децата и учениците.

При планирането на тази част от Дейност 1 поле „Начин на изпълнение“ на секция 4. План за изпълнение/Дейности по проекта от във Формуляра за кандидатстване следва да се посочи конкретна информация за методите и средствата за нейното изпълнение, като се посочи планираният брой отличени деца и ученици, на които ще бъдат предоставени еднократни стипендии, както и да се обосноват необходимите средства за нейното изпълнение, които са заложени в поле „Стойност“.

ВАЖНО! За една календарна година може да се отпусне само една еднократна стипендия за дете/ученик с призово класиране от участие в събитие за насърчаване на талантите от Индикативния календар.

Еднократни стипендии не се предоставят на деца или ученици, получили стипендии за стимулиране на деца с изявени дарби съгласно чл. 10 и чл. 16 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, по Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища по чл. 11 от същата наредба и съгласно Графика за ученическите олимпиади и национални състезания за текущата календарна година.

Всяка предоставена еднократна стипендия се удостоверява с документ от ръководителя на проекта, потвърждаващ призово класиране на детето/ученика в събитие от календара през съответната година. За призово класиране в събитие от календара за целите на настоящата процедура се счита първо, второ или трето място независимо дали при индивидуално класиране или при отборно/групов класиране.

Бенефициентът следи за недопускане на двойно финансиране при отпускане на еднократните стипендии за отличени с призови места деца или ученици по настоящата процедура.

ВАЖНО! При планирането на дейността и поддейностите кандидатът следва да предвиди освен възнагражденията за персонала, ангажиран пряко с изпълнението на дейността и поддейностите, и разходите за еднократни стипендии, така и всички други необходими преки разходи, свързани с дейността и поддейностите като закупуване на материали, консумативи, учебни помагала и учебни материали за провеждане на подготовка на деца и ученици в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици, закупуване на материали и консумативи за организиране на събития за насърчаване на талантите на местно ниво, външни услуги за провеждане на събития като напр. за наем на зали, наем на техническо оборудване, за озвучаване при провеждане на събития, за модератори/водещи на събития, за изхранване и настаняване на участници, транспорт, командировъчни разходи, застраховки, осигуряване на материални поощрения за отличилите се деца/ученици в събитията по Дейност 1, външни услуги по изработване на грамоти, отличия, медали, плакети, купи/трофеи, необходими за изпълнението на Дейност 1, и осигуряване на други материали. Те е необходимо да бъдат посочени от кандидата при попълване на т. 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ на Формуляра за кандидатстване.

ВАЖНО! При изпълнението на Дейност 1 следва да бъде осигурена демаркация на ниво дейности и участници с подкрепата по проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“(проект „Успех за теб“), проекти по процедура BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“, НП „Заедно в изкуствата и в спорта“, НП „Бъдеще за таланти“, НП „Ученически олимпиади и състезания“, Програмата на мерките за закрила на

деса с изявени дарби от държавни, общински и частни училища по чл. 11 от Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби, или по други програми и проекти със сходни дейности, с цел спазване на правилата за избягване на двойно финансиране.

Кандидатът задължително описва детайлно Дейност 1 във Формуляра за кандидатстване, секция 4. План за изпълнение/Дейности по проекта, полета „Описание“, „Начин на изпълнение“ и „Резултат“. В поле „Описание“ кандидатът следва да определи методите за извършване на дейността и очакваните резултати, като посочи ясна и детайлна информация в секция 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, полета „Описание“, „Начин на изпълнение“ и „Резултат“ на Формуляра за кандидатстване, която да съответства на спецификата на планираната Дейност 1 и на заложеното в Индикативния календар на събитията и Помощната таблица. **Пооценка на кандидата при попълване на т. 4 „План за изпълнение/Дейности по проекта“ в допълнение към въведената Дейност 1, могат да бъдат въведени по отделно и планираните поддейности в рамките на Дейност 1 в проектното предложение, съгласно допустимите поддейности по процедурата, и съгласно Указанията за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение VIII).**

Освен описаните по-горе допустими преки дейност и поддейности, всяко проектно предложение **задължително трябва да включва и следните видове непреки дейности:**

- Дейности за организация и управление
- и
- Дейности за видимост, прозрачност и комуникация.

При описание на дейностите във Формуляра за кандидатстване, следва да се има предвид, че **непреките дейности не представляват отделни дейности**. Те следва да бъдат деклариирани и обосновани от кандидата в секция 11 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Непреки дейности“ на Формуляра за кандидатстване.

При изпълнение на проекта Бенефициентът, чрез екипа за организация и управление в рамките на непреките дейности, следва да осъществява **ежегоден мониторинг на образователните резултати на участниците в резултат на подкрепата по операцията** (чрез периодични оценки на ефекта от предоставената подкрепа за развитие и изява на талантите чрез участие в събития за насърчаване на таланти на общинско ниво и постигнатите образователни резултати от участниците в дейностите), както и установяване удовлетвореността на участниците в дейности по проекта. За целта бенефициентът следва да използва предоставените Въпросници за мониторинг на изпълнението и таблици (*Приложение XVIII към Условията за изпълнение*), които се представят съгласно указанията в тях при изпълнението и отчитането на проекта по склучен административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

ВАЖНО! Преди финалното отчитане на изпълнението на проекта в рамките на непреките дейности Бенефициентът чрез екипа за организация и управление следва да организира провеждането на **Проучване на степента на удовлетвореност за целите на измерването на индикатор за резултат „Степен на удовлетвореност на децата/учениците от участието им в събития за насърчаване на таланти и придобитите знания и умения“** в съответствие с планирания подход и методи, описани в секция 11. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Проучване на удовлетвореността“ от Формуляра за кандидатстване. Резултатите от него следва да бъдат представени към Финалния отчет по проекта.

Дейностите за видимост, прозрачност и комуникация трябва да отговарят на условията и изискванията, описани в Дял IV, глава III „Видимост, прозрачност и комуникация“ на Регламент (ЕС) 2021/1060. В тази връзка кандидатът има задължение при дейностите за видимост, прозрачност и комуникация да указва произхода на финансирането чрез поставяне на емблемата на ЕС в съответствие с посочените технически характеристики съгласно чл. 47 и Приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, налични на следния линк: https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/logos_downloadcenter/. Оперативни насоки за използване на емблемата на ЕС за периода 2021-2027 г. можете да намерите тук: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu-emblem-rules_en.pdf.

При изпълнение на дейностите за видимост, прозрачност и комуникация съгласно чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/1060 кандидатът следва:

- да публикува на уеб сайта си и в социални мрежи, кратко описание на проекта, пропорционално на равнището на подкрепата, неговите цели и резултати, като откроява финансовата подкрепа от Съюза;
- да включва по видим начин текст, подчертаващ подкрепата от Съюза, в документите и комуникационните материали, свързани с изпълнението на проекта и предназначени за обществеността или за участниците;
- да поставя **устойчиви табели или таблица**, ясно видими за обществеността, на които се откроява емблемата на Съюза в съответствие с техническите характеристики, посочени в приложение IX от Регламент (ЕС) 2021/1060, веднага щом започне физическото изпълнение на проекти, включващи физически инвестиции, или инсталиране на закупено оборудване, в случай че общият размер на разходите е над 100 000 евро.
- за проекти, включващи физически инвестиции, или инсталиране на закупено оборудване с общ размер на разходите под 100 000 евро или проекти без физически инвестиции или инсталиране на закупено оборудване, да поставя на място, ясно видимо за обществеността, поне един хартиен плакат с минимален размер А3 или еквивалентен електронен еcran с информация за операцията, подчертаващ подкрепата от ЕСФ+.

В рамките на непреките дейности на етап изпълнение на проекта, кандидатът трябва да гарантира спазването на правата, посочени в Хартата на основните права на ЕС¹⁴ и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания¹⁵ съгласно описания в секция 11 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ *Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания от Формуляра за кандидатстване и чл. 4.4. от образеца на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложение XII от Условията за изпълнение)*.

Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по процедурата, следва да бъдат избириани по реда на действащата нормативна уредба въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури, като по този начин се гарантира, че извършването на доставки и предоставянето на услуги ще се извършва при пазарни условия.

Изборът на изпълнители следва да бъде извършен по открит, прозрачен, в достатъчна степен публичен и недискриминационен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз. При избора на изпълнител/и на

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=ET>

¹⁵ <https://www.lex.bg/bg/laws/lidoc/2135791921>

действията по проекта, в случай че е приложимо, бенефициентът следва да предвиди при възлагането на обществени поръчки прилагането на мерки за опазване на околната среда съгласно приложимите разпоредби на ЗОП и актовете по прилагането му и в съответствие с чл. 47, ал. 1 и чл. 63, ал. 1, т. б от ЗОП. Посочените действия следва да са в съответствие с хоризонталните политики на Европейския съюз, посочени в т. 17 от Условията за кандидатстване. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано на етап изпълнение на проекта.

По силата на чл. 57, ал. 2 от ЗУСЕФСУ не са допустими разходи за проекти или дейности, съответно кандидатът няма право да подава проектно предложение по процедурата за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.

В рамките на процедурата няма да бъдат подкрепяни дейности, финансиирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма. Недопускането на дублиране и двойно финансиране на дейности и целеви групи ще се съблюдава, както на етап кандидатстване (чрез декларации) и договаряне (чрез проверки за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за двойно финансиране, списъци на участници и др.).

За целта на етап кандидатстване кандидатът и партньорите попълват и подават **Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Условията за кандидатстване)**. В процеса на изпълнение на проекта, УО на ПО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране. В тази връзка проект, подаден по настоящата процедура, може да има единствено допълващ ефект, но не и да дублира и припокрива изпълнението на проекти по други европейски/донорски и национални програми.

Ще бъде осигурена демаркация и допълняемост на ниво дейности и участници между проектите по настоящата процедура и проект BG05SFPR001-1.001-0001 „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училищното образование“ (проект “Успех за теб“) и проектите по процедура BG05SFPR001-1.004 „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“, финансиирани по Програма „Образование“ (ПО) 2021-2027, с националните програми като НП „Бъдеще за таланти“, НП „Заедно в изкуствата и в спорта“, НП „Ученически олимпиади и състезания“, Програмата на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища, и други национални, европейски и международни програми, които се реализират в рамките на продължителността на процедурата.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

При представяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, съгласно изискванията на Глава пета „Финансово управление и контрол“ от ЗУСЕФСУ и действащите подзаконови нормативни актове на Министерския съвет, които не противоречат на Закона, разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС, Евратор) 2024/2509 и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021-2027 г. детайлно описани по-долу.

Бюджетът (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на допустимите разходи. Стойността на допустимите разходи трябва да се основава на европейското и българското законодателство, да се базира на нормативно определени размери или на реални пазарни цени

и да е в съответствие с предвижданите за финансиране дейности, както и с определените в настоящите Условия за кандидатстване размери на видове разходи.

По време на оценката на проектното предложение е възможно да бъдат установени обстоятелства, които да налагат корекции в бюджета. Несъответствието между предвидените дейности и видовете заложени разходи, както и дублирането на разходи могат да наложат и изискването на допълнителни разяснения и информация от страна на оценителната комисия до кандидата. Освен тях, корекции на бюджета могат да се извършат и при наличие на недопустими дейности и/или разходи, неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила или неспазване на определените от УО размери на единичните разходи по процедурата. Управляващият орган може да извърши или изиска от кандидата корекции в секция 7 „Бюджет (в лева)“ от Формуляра за кандидатстване във връзка с установени в процеса на оценката недопустими и/или необосновани разходи и дейности.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят едновременно на следните условия:

1) Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.

Съгласно чл. 33 от Регламент (ЕС, Евратор) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г.:

- принципът на икономичност изиска ресурсите за осъществяване на дейностите да бъдат осигурени своевременно, в подходящо количество и качество и на най-добра цена;

- принципът на ефикасност се отнася до най-доброто съотношение между използваните ресурси, предприетите дейности и постигнатите резултати;

- принципът на ефективност е свързан със степента на осъществяването на набелязаните конкретни цели и постигането на планираните резултати посредством предприетите дейности.

2) Да бъдат извършени след датата на подписване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ, в срока за изпълнение на проекта и да са свързани с дейности, които не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от кандидата, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;

3) Да са в съответствие с категориите разходи, включени в Условията за кандидатстване и условията за изпълнение по настоящата процедура, както и в съответствие с одобреното проектно предложение (чл. 57, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕФСУ);

4) За направените разходи да е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060 (чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕФСУ);

5) Да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), не по-късно от датата на подаване на междинното/окончателното искане за плащане от страна на бенефициента. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕФСУ (прилагане на формите по чл. 53, §1 буква б) и буква в) от Регламент (ЕС) 2021/1060), разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост по чл. 63, т. 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060);

6) Да не надхвърлят праговете за съответната категория разходи, посочени в раздел 14.2 от настоящите Условия за кандидатстване и в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗУСЕФСУ);

- 7) Да се отнасят за реално доставени продукти, извършени услуги, строителни и монтажни работи и положен труд (чл. 57, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ);
- 8) Да са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство (чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗУСЕФСУ);
- 9) Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система (чл. 57, ал. 1, т. 6 от ЗУСЕФСУ);
- 10) Да са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи (чл. 57, ал. 1, т. 8 от ЗУСЕФСУ);
- 11) Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕФСУ);
- 12) Да са извършени от допустим по настоящата процедура бенефициент и да са за дейности, съответстващи на предвидените в одобрения проект (чл. 57, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕФСУ);
- 13) Да са за услуги и/или доставки, за които изборът на изпълнител е извърен законосъобразно, в съответствие с действащото национално законодателство и правото на Европейския съюз;
- 14) Да не са финансиирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

Разходите за възстановим данък върху добавената стойност (ДДС) във връзка с изпълнението на проекта са недопустими за съфинансиране от ЕФСУ. Допустим е единствено разходът за данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Допустимостта на разходите за данък върху добавената стойност по проектите се определя от кандидата и от партньорите в съответствие с „Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансиирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (BOMP) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.“.

Бюджетът (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на проекта. **Разход, който не е обоснован в секция 4. „План за изпълнение/Дейности по проекта“ на Формуляра за кандидатстване ще бъде премахнат от бюджета на проекта служебно от оценителната комисия.**

14.2. Допустими разходи

Допустимите разходи следва да са извършени законосъобразно и не трябва да противоречат на правилата, описани в Регламент (ЕС) 2021/1057 за ЕСФ+, Регламент (ЕС) 2021/1060 за общоприложимите разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратор) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2023/2831 относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, ЗУСЕФСУ, Постановление на Министерския съвет № 86 от 01.06.2023 за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансиирани от Европейските фондове

при споделено управление, за програмен период 2021-2027 г., както и всички други законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Условия за кандидатстване.

Допустими по процедурата са следните видове разходи:

I. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

1. Преки разходи за персонал

Дейностите, свързани с подготовкa на деца и ученици в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици чрез форми като обучителни и тренировъчни лагери, академии, майсторски класове, работилници, кръжоци, школи и др. и организиране и осигуряване участието на деца и ученици в събития за насърчаване на талантите на местно ниво като олимпиади, конкурси, състезания, включително състезания по професии, турнири, хакатони, STEM/научни и творчески фестивали/форуми, пленери, викторини, кръжоци, фестивали, работилници и др., са форма на допълнителна подкрепа за насърчаване на изявата на талантите и развитието на всички деца и ученици на местно ниво, включително деца и ученици от уязвими групи, чийто майчин език не е български и такива, които не са представени или са недостатъчно представени в подобни събития и потребностите им не се удовлетворяват от съществуващите програми за насърчаване на талантите.

Поради тази причина, за предоставянето на подкрепа за развитие на потенциала и изява на талантите на децата и учениците на местно ниво и за реализиране на събитията от индикативния календар на всеки кандидат, следва пряко да се ангажират квалифицирани специалисти с експертиза в съответните области – напр. педагогически специалисти (преподаватели/учители), експерти образователни дейности, художествени ръководители, хореографи, треньори, спортни инструктори, медицински лица при провеждане на организирани мероприятия, ментори/експерти за области като програмиране, роботика и др., читалищни служители, служители на културни организации, обществени библиотеки, спортни клубове, както и други специалисти с практически опит в областта на образованието/изкуствата/ културата/спорта и/или работата с деца/ученици от уязвими групи в извънкласни или извънучилищни дейности, включително подготовката им в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици.

Предвид обхвата на допустимата дейност и поддейност по процедурата и целевите групи, а именно - деца и ученици, вкл. от уязвими групи, чийто майчин език не е български и държавни, общински и частни детски градини и училища и центрове за подкрепа за личностното развитие (ЦПЛР), основните разходи при провеждането на събития от индикативния календар на всеки проект са свързани със заплащането на възнаграждения - на педагогически специалисти/преподаватели/учители, художествени ръководители, треньори, ментори, експерти/служители с опит в съответното направление и др., които представляват преки разходи за персонал. В преките разходи за възнаграждения на персонал може да се включват възнаграждения на съдия/член/председател на жури или комисия при провеждане на събитие в подкрепа на изявата на талантите на деца и ученици на местно ниво, когато провеждането на събитието предвижда журиране или отсъждане от съдия.

Прилагат се единични разходи, определени и обосновани в Таблицата на единичните разходи и еднократните суми, които може да се прилагат за процедури, финансиирани от Програма „Образование“ през програмния период 2021-2027 г. (документ ТЕРЕС-ПО-1.3 към Приложение XI на Условията за кандидатстване), и приложими към допустимата Дейност 1 и поддейностите към нея. Стойностите на единичните разходи, които се прилагат по процедурата, са актуализирани съгласно последните статистически данни на Евростат за

2024 г. в документ 2.003-Актуализиране Таланти (във формат ексел) към Приложение XI на Условията за кандидатстване, както следва:

Име на показателите	Единичен разход в лв.
3.27. Възнаграждение на педагогически специалист за 1 отработен астрономически час <i>(за педагогически специалисти - преподаватели/учители от държавни, общински и частни училища, детски градини, ЦПЛР по Дейност 1)</i>	38
3.28. Възнаграждение на експерт образователни дейности за 1 отработен астрономически час <i>(за лица, различни от педагогически специалисти и специализирани медицински лица, ангажирани по Дейност 1 като, но не само, художествени ръководители, хореографи, треньори, спортни инструктори, ментори/експерти/профессионалисти в области като програмиране, роботика и др., читалищни служители, служители на културни организации, обществени библиотеки, спортни клубове, експерти образователни дейности, както и други специалисти с практически опит в областта на образованието/изкуствата/културата/спорта и/или работата с деца/ученици от уязвими групи в извънкласни или извънучилищни дейности, включително подготовката им в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици, съдия или член/председател на жури или комисия и др.)</i>	44
1.12. Специализирано медицинско лице за 1 отработен астрономически час <i>(за специализирано медицинско лице, наето за работа по проекта за извършване на медицинско осигуряване на спортно или друго организирано събитие или проява по Дейност 1)</i>	51

ВАЖНО!!! Договорите с наетите експерти (експерти образователни дейности - ЕОД, педагогически специалисти - ПС и специализирани медицински лица - СМЛ) следва да са сключени в съответствие с действащата нормативна уредба.

Разходите следва да са пряко свързани с финансираната Дейност 1 и доказано необходими за постигане на поставените цели, подробно описани и обосновани в дейностите по проектното предложение.

2. Разходи за надбавки за стипендии в подкрепа на изявата на талантите на деца и ученици

Надбавки за стипендии на деца и ученици, които са се отличили в събития, организирани на местно ниво като част от индикативния календар на събитията по проекта, ще се предоставят под формата на надбавка за участник или еднократна стипендия. Прилага се единичен разход 1.83. Еднократна стипендия на ученик от I до VII клас с изявени дарби от ТЕРЕС-ПО-1.3 в размер от 195 лв. съгласно документ 2.003-Актуализиране Таланти (във формат ексел) към Приложение XI на Условията за кандидатстване.

II. ЕДИННА СТАВКА

3. Други преки и непреки разходи (40% от бюджетен ред 1. Преки разходи за персонал)

Сумата в раздел II се изчислява като единна ставка в размер на 40% от разходите по бюджетен ред 1. Преки разходи за персонал.

В рамките на единната ставка за други преки и непреки разходи за изпълнението на проекта, се покриват всички необходими разходи, които са различни от разходите за персонал и разходите за надбавки за стипендии на целевата група – например разходите за закупуване на материали, консумативи, учебни помагала и учебни материали за провеждане на подготовкa на деца и ученици в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици, разходите за закупуване на материали и консумативи за организиране на събития за насърчаване на талантите на местно ниво като олимпиади, конкурси, състезания, включително състезания по професии, турнири, хакатони, STEM/научни и творчески фестивали/форуми, пленери, викторини, кръжоци, фестивали, работилници и др., разходите за външни услуги за провеждане на събития като напр. за наем на зали, наем на техническо оборудване, за озвучаване при провеждане на събития, за модератори/водещи на събития, за изхранване и настаняване на участници, разходи за транспорт (вкл. на деца/ученици, участващи в събития по Дейност 1) командировъчни разходи, застраховки, разходи за осигуряване на материални поощрения за отличилите се деца/ученици в събитията по Дейност 1, включително разходи за външни услуги по изработване на грамоти, отличия, медали, плакети, купи/трофеи, необходими за изпълнението на Дейност 1, осигуряване на материали, вкл. разработване и разпространение на информационни материали по Дейност 1, разходи за организация и управление на проекта, за осъществяване на мониторинг на резултатите от дейностите по проекта и установяване удовлетвореността участниците от участието им в дейности по проекта, разходите за провеждане на проучване за измерване на индикатор за резултат „Степен на удовлетвореност на децата/учениците от участието им в събития за насърчаване на таланти и придобитите знания и умения“, за видимост, прозрачност и комуникация, както и други присъщи преки и непреки разходи, различни от преките разходи за персонал и разходите за надбавки за стипендии на целевата група.

В съответствие с чл. 56, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060 надбавките за стипендии за деца/ученици в подкрепа на изявата на талантите им, се считат за допълнителни допустими разходи, които не са включени в единната ставка от 40%.

Всички разходи за проектно предложение се планират/отчитат по мястото на изпълнение на проектното предложение. Съгласно одобрените Методология и критерии за подбор на едноименната операция проектите по процедура BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ са с максимална продължителност от 36 месеца, но не по-късно от 31.12.2029 г. Предвид необходимото технологично време за кандидатстване, оценяване и договаряне по процедурата проектите ще стартират най-рано в началото на 2026 г. – следователно актуализираните единични разходи на база статистически данни за 2024 г. няма да съответстват на текущата ситуация за бъдещите периоди (2026 г., 2027 г., 2028 г. и 2029 г.) от изпълнението на проектите. В тази връзка при изпълнението на склучените договори с одобрени бюджети и разходи, които не отразяват реалната ситуация, могат да затруднят подкрепата на целевите групи, вкл. постигането на индикаторите по програмата. С цел избягване на рискови фактори като неактуални единични разходи по склучени договори за БФП, които се изпълняват за по-продължителен период (например до 36 месеца), УО на ПО може да извърши актуализация на горепосочените единични разходи. Затова, **при определяне на бюджета на проекта и попълване на Помощна таблица Таланти (Приложение IIIA към Условията за кандидатстване), се прилагат следните стъпки:**

1. Определят се преките разходи за персонал за всяка от поддействията съответно за кандидата и партньорите (ако е приложимо) като се прилагат единичните разходи, посочени в таблицата по-горе;

2. Изчислените общи суми за възнаграждения за персонал се умножават по 1,15 (т.е. извършва се индексация от 15 % за целия период от изпълнението на проекта) и така се получават сумите, които се въвеждат като бюджет в секция 7 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване в ИСУН.

ВАЖНО!!

Изискванията за определяне размерите на допустимите разходи се прилагат както при подготовкa на проектните предложения, оценка на бюджетите на проектите, така и при определяне размерите на допустимите разходи в процеса на изпълнение и при окончателното плащане по проекта.

Разходите по дейности се планират в **Помощна таблица Таланти** (*Приложение IIIA към Условията за кандидатстване*) в съответствие с *Приложение XI към Условията за кандидатстване* и с представената Декларация за партньорство (*Приложение II към Условията за кандидатстване*). Според спецификата на проектното предложение и приложимия режим на помощ в работен лист „Пример бюджет ИСУН“ на Помощната таблица Таланти се добавят бюджетни редове (б.р.) от трето ниво – б.р.1.1., б.р.1.2. и т.н. за кандидата и партньор/ите, ако е приложимо.

Бюджетът в ИСУН следва да съответства на бюджета в представената от кандидата **Помощна таблица Таланти** (*Приложение IIIA към Условията за кандидатстване*). При попълване на секция 7. „Бюджет“ на формуляра за кандидатстване в ИСУН за всеки бюджетен ред от трето ниво се избира и отбелязва приложимият **режим за помощ** съгласно цитираното в т. 16 от настоящите Условия за кандидатстване, а кодовете на интервенция, индикаторите и дейностите са съгласно Помощна таблица Таланти (*Приложение IIIA към Условията за кандидатстване*). Кандидатът носи цялата отговорност за верността на финансовата информация, представена в секция 7 „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване. Детайли за попълването на Бюджета в ИСУН са посочени в Указания за попълване на електронен формуляр за кандидатстване (*Приложение VIII към Условията за кандидатстване*).

Документите и доказателствата, които трябва да бъдат представени на етап изпълнение на договора, за да се възстановят разходите, са подробно посочени в **Условия за възстановяване на разходите** (*Приложение XVII към Условията за изпълнение*).

14.3. Недопустими разходи

Независимо от гореизброените условия за допустимост на разходите, за недопустими ще се считат всички разходи, които са в противоречие с правилата за Европейските фондове за споделено управление (Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския социален фонд+, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Съвета относно определянето на общи разпоредби за ЕФСУ, Регламент (ЕС, Евратор) 2024/2509 от 23 септември 2024 г., Постановление на Министерски съвет № 86 от 01.06.2023 г. за определяне на националните правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансиирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период – 2021–2027 г.

В допълнение към общите недопустими разходи съгласно приложимото законодателство, по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна помощ за недопустими се считат и следните видове разходи:

- разходи за дълготрайни материални и нематериални активи;

- разходи за комисионни, както и лихви по дългове;
- непредвидени разходи;
- разходи за закупуване на земя и сгради;
- разходи за транспортни услуги, подлежащи на компенсиране съгласно Наредбата за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите, приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., обн., ДВ, бр. 51 от 7.07.2015 г.;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- принос в натура;
- загуби от обмяна на валута;
- разходи за възстановим ДДС (съгласно чл. 8 и по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 86/2023 г.);
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;
- разходи за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на Формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ;
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност/под-дейност се отнасят и дали тя е допустима.

Управляващият орган може да нанесе корекции в бюджета на проекта (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи и/или несъответствия между предвидените дейности и видовете заложени разходи и/или дублиране на разходи и/или неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложени процентни съотношения и прагове на разходите и/или несъответствие с правилата за минималните помощи.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

- деца и ученици, включително деца и ученици от уязвими групи, чийто майчин език не е български;
- държавни, общински и частни детски градини и училища и центрове за подкрепа за личностното развитие (ЦПЛР);

Всяко проектно предложение следва задължително да включи деца и ученици от уязвими групи, чийто майчин език не е български.

В поле „Целеви групи“ на секция 11 „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване кандидатът следва да предостави следната информация:

- да опише и да определи количествено целевите групи;

- да идентифицира и опише нуждите на целевите групи;
- да предостави информация относно методите за идентифицирането на целевите групи и начина, по който ще бъдат включени в дейностите по проекта.

Представената информация е обект на оценка на етап Техническа и финансова оценка на проектните предложения като на етапа на изпълнение се следи за спазването й.

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи (ако е приложимо):

Представянето на БФП за съответните дейности по настоящата процедура по ПО, се осъществява при следните условия:

1. Режим „непомощ“ съгласно Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01)¹⁶.

2. Режим на минимална помощ съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis*.

Съгласно постоянната съдебна практика на Съда на ЕС квалифицирането на дадена операция като „държавна помощ“ по смисъла на чл.107, § 1 от ДФЕС изисква кумулативно да са изпълнени следните условия: да има подкрепа от страна на държавата, да се засяга търговията между държавите – членки, да се предоставя селективно предимство на бенефициентите, да се нарушава/ заплашва конкуренцията.

Режим „непомощ“

Съгласно т.С 17 от Известието, чл. 107, §1 от ДФЕС не се прилага, когато публично-правни субекти действат „в качеството си на публични органи“, каквито са общините и районните администрации към Столична община, община Пловдив и община Варна – кандидати/партньори. Те изпълняват функции в качеството си на публични органи на местното самоуправление. Съгласно чл. 2, ал. 4 от ЗПУО участниците в образователния процес и институциите си партнират с общините. Общините, в изпълнение на чл. 197- 198 от ЗПУО действат и като участници в образователния процес, като имат задължението да разработват общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците и дада приемат годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие. По реда на чл. 256 от ЗПУО общините осигуряват и контролират организацията на цялостния образователен процес на територията на съответната община чрез делегираните бюджети като трансферират ресурс към образователните институции на своя територия и контролират дейността им. Общините са длъжни да финансират и контролират образователните институции, изпълнявайки държавната политика в сферата на образованието – т.е. изпълняват мисията на държавата „по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера“ по смисъла на т. 28 от Известието. Предвид това, общините попадат извън понятието за предприятие с оглед на статута им на публични органи на местното самоуправление и изпълняваните от тях функции в сферата на общественото образование и за тях се прилага режим на „непомощ“. Общините, съгласно функциите им по приложимата нормативна уредба, прилагат режим „непомощ“ за допустимите за тях дейности по процедурата, които може да се считат за нестопански дейности съгласно правната рамка за държавна помощ и образование, включително дерогациите от Известието на Комисията.

За допустими дейности или части от тях, за които съществува хипотетична възможност за стопански характер (напр. проучване на удовлетвореност за измерване на индикатор „Степен

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=celex%3A52016XC0719%2805%29>

на удовлетвореност на децата/учениците от участието им в събития за насырчаване на таланти и придобитите знания и умения“), както и когато изпълнението на дейности се възлага от общини или районни администрации на външни изпълнители, процедурите следва да са отворени, прозрачни, публични, недискриминационни и безусловни по смисъла на т. 89–96 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ (2016/C 262/01), за да се считат разходите за допустими в режим „непомощ“.

Културните организации по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за закрила и развитие на културата (ЗЗРК) осъществяват дейности по създаването, разпространяването и опазването на културните ценности. **Държавните и общински културни организации-партньори** са със статут на културни институти по ЗЗРК и се финансираат основно съответно от бюджета на Министерството на културата, изцяло или частично, и от общинския бюджет. **Те могат да извършват допълнителни дейности, включително и стопански, свързани с основните, като получените допълнителни средства остават в културния институт, който ги е реализирал.**

Обществените библиотеки – партньори по процедурата съгласно чл. 2 от Закона за обществените библиотеки са **образователни, информационни и културни институти с национално и местно значение**, които събират, обработват, организират, съхраняват и предоставят за обществено ползване печатни и други произведения и информация, включително за книжовното и литературното културно наследство. Те предоставят безплатно основни библиотечни услуги. Съгласно т. 34 от Известието някои дейности, свързани с опазването на културното, историческото и природното наследство, могат да бъдат организирани по нетърговски начин и поради това да са от нестопанско естество. Счита се, че публичното финансиране на дейностите в областта на културата или за опазване на културното наследство, които са достъпни за обществеността безвъзмездно, преследват чисто социална и културна цел, чието естество е нестопанско. В този смисъл дейности на държавните и общински културни организации-партньори и обществените библиотеки-партньори за опазване на културното, историческото и природното наследство съгласно т. 34 от Известието може да се считат за нестопански дейности, когато „...са достъпни за обществеността безвъзмездно, преследват чисто социална и културна цел, чието естество е нестопанско“, независимо че се изисква плащане на „някаква сума, която покрива само една малка част от реалните разходи, не променя нестопанското естество на тази дейност, тъй като платената сума не може да се счита за истинско възнаграждение за предоставената услуга“. Държавните и общински културни организации-партньори и обществените библиотеки-партньори, съгласно функциите им по приложимата нормативна уредба, прилагат режим „непомощ“ за допустимите за тях дейности по процедурата, които може да се считат за нестопански дейности съгласно правната рамка за държавна помощ, включително дерогациите от Известието на Комисията по т. 34 относно нестопанското естество на дейностите в областта на културата или за опазване на културното наследство, които са достъпни за обществеността безвъзмездно и преследват чисто социална и културна цел.

Читалищата по смисъла на чл. 2 от Закона за народните читалища са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни сдружения в населените места, които изпълняват и държавни културно-просветни задачи и имат статут на юридически лица с нестопанска цел.

Частните културни организации и спортните клубове – допустими партньори следва да са със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, за да участват в дейности по проектното предложение. По тази причина **при определянето на приложимия режим на помощ спрямо читалищата, частните културни**

организации и спортните клубове-партньори по процедурата се прилагат указанията по отношение на ЮЛНЦ-партньор.

Съгласно т. 7-12 от Известието ЮЛНЦ/читалищата/частните културни организации и спортните клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза - партньори се считат за предприятия, независимо от правния им статут, по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, тъй като не са публични органи и не са субекти от националната образователна система, нито са обект на подпомагане от държавата на общодостъпни дейности в областта на културата и опазването на културното наследство, съгласно приложимото законодателство, и не са преимуществено финансиирани и контролирани от държавата. Те се създават, финансират и контролират по реда на ЗЮЛНЦ/Закона за читалищата/, Закона за закрила и развитие на културата и Закона за физическото възпитание и спорта, действат от свое име, за своя сметка и по своя инициатива.

Когато прилагат отворени, прозрачни и публични процедури по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията за определяне на изпълнител за реализиране на дейности по проекта, то разходите за тях се считат в режим „непомощ“. Ако не са приложени отворени, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнители, по отношение на изпълняваните от тях дейности по процедурата и разходваните средства, се прилага режим на минимална помощ по реда на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (в текст от значение за ЕИП, OB L /15.12.2023).

Освен това дейностите на читалища-партньори в изпълнение на държавни културно-просветни задачи за опазване на културното, историческото и природното наследство съгласно т. 34 от Известието може да се считат за нестопански дейности, когато „...са достъпни за обществеността безвъзмездно, преследват чисто социална и културна цел, чието естество е нестопанско“, независимо че се изисква плащане на „някаква сума, която покрива само една малка част от реалните разходи, не променя нестопанското естество на тази дейност, тъй като платената сума не може да се счита за истинско възнаграждение за предоставената услуга“, като ако такива се изпълняват в рамките на проектното предложение към тях следва да се прилага режим „непомощ“.

Външни експерти ЕОД

В рамките на процедурата се предвижда участие на външни за кандидатите/партньорите експерти образователни дейности (външни ЕОД), като за тях се изплащат разходи за персонал. Същите са физически лица, не са стопански субекти, не попадат в обхвата на определението за „предприятие“ по т. 7 от Известието на Комисията. Когато с външните експерти ЕОД са сключени договори в съответствие с действащата нормативна уредба, разходите се предоставят в режим „непомощ“ за всички допустими кандидати/партньори, т.к. те ги трансферират към съответното физическо лице.

Анализът на допустимата Дейност 1 по процедурата показва, че тя е изцяло насочена към подкрепа за развитие и изява на талантите на деца и ученици на местно ниво чрез участие в конкурси, състезания, олимпиади, кръжици, работилници и други събития за насырчаване на талантите в съответствие с чл. 5, ал. 1, т. 5, според който сред основните цели на предучилищното и училищното образование е ранното откриване на заложбите и способностите на всяко дете и ученик и насырчаване на развитието и реализациите им.

Дейност 1 се реализира чрез провеждане на подготовка в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици на деца и ученици от предучилищна възраст до XII клас на местно ниво по поддействие 1.1 и организиране и провеждане на събития за насырчаване на талантите на местно ниво по поддействие 1.2 съгласно Индикативния календар на събитията

(Приложение III към Условията за кандидатстване). Подготовка в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици по поддейност 1.1 се осъществява чрез форми като обучителни и тренировъчни лагери, академии, майсторски класове, работилници, кръжоци, школи и др. В изпълнението на тази поддейност е налице обучителен елемент, тъй като на участниците се осигурява обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици. В този смисъл при осъществяването ѝ се предоставя обучителна услуга, която би могла да има стопански характер.

Въпреки това, по настоящата процедура ще се изпълняват мерки, които са изцяло насочени към местното население - всички деца и ученици вкл. деца от уязвими групи, чийто майчин език не е български, в отделните общини и тези мерки имат местно въздействие заради ограничения си локален характер. Поради тази причина предоставяната безвъзмездна финансова помощ се счита, че не може да окаже въздействие върху търговията и конкуренцията между държавите - членки по смисъла на понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (2016/C 262/01) и посоченото в т. 196 и 197 от Известието Вероятността за засягане на търговията между държавите – членки е пренебрежимо малка, защото обхватът на поддейност 1.1 за подготовка на деца и ученици, която би могла да има стопански характер е много ограничен заради естеството на тази поддейност и целевите групи, включени в нея, които са изцяло на местно ниво.

Поддейност 1.2. за организиране и провеждане на събития за наಸърчаване на талантите на местно ниво съгласно Индикативния календар на събитията е насочена изцяло към развитие на талантите на всички деца и ученици на местно ниво. Включените в нея събития ще бъдат достъпни безплатно за всички представители на целевата група и имат чисто образователна, социална и културна цел, която е от нестопански характер.

Режим „непомощ“ за други преки и непреки разходи за ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове-партньори

В рамките на другите преки и непреки разходи, различни от преките разходи за персонал, се включват разходи за покриване на всички останали допустими разходи, необходими за изпълнението на процедурата, като напр. разходите за закупуване на материали, консумативи, учебни помагала и учебни материали за провеждане на подготовка на деца и ученици в областта на изкуствата, културата, спорта, STEM и чуждите езици, разходите за закупуване на материали и консумативи за организиране на събития за наಸърчаване на талантите на местно ниво като олимпиади, конкурси, състезания, включително състезания по професии, турнири, хакатони, STEM/научни и творчески фестивали/форуми, пленери, викторини, кръжоци, фестивали, работилници и др., разходите за външни услуги за провеждане на събития като напр. за наем на зали, наем на техническо оборудване, за озвучаване при провеждане на събития, за модератори/водещи на събития, за изхранване и настаняване на участници, разходи за транспорт (вкл. на деца/ученици, участващи в събития по Дейност 1) командировъчни разходи, застраховки, разходи за осигуряване на материални поощрения за отличилите се деца/ученици в събитията по Дейност 1, включително разходи за външни услуги по изработване на грамоти, отличия, медали, плакети, купи/трофеи, необходими за изпълнението на Дейност 1, осигуряване на материали, вкл. разработване и разпространение на информационни материали по Дейност 1, разходи за организация и управление на проекта, за осъществяване на мониторинг на резултатите от дейностите по проекта и установяване удовлетвореността на участниците от участието им в дейности по проекта, разходите за провеждане на проучване за измерване на индикатор за резултат „Степен на удовлетвореност на децата/учениците от участието им в събития за наಸърчаване на таланти и придобитите знания и умения“, за видимост, прозрачност и

комуникация, както и други присъщи преки и непреки разходи, различни от преките разходи за персонал и разходите за надбавки за стипендии на целевата група. Прилага се единна ставка в размер на 40% от преките разходи за възнаграждения на персонал. Когато допустимите партньори –ЮЛНЦ/читалищата/частните културни организации и спортните клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза прилагат открити, прозрачни и публични процедури по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията и Глава IV от ЗУСЕФСУ, средствата за „други преки и непреки разходи“ за тях се предоставят **в режим „непомощ“**.

ВАЖНО!!!

Когато ЮЛНЦ/читалище/частна културна организация и спортен клуб със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза - допустим партньор залага други преки и непреки разходи в режим „непомощ“, същият декларира, че ще извършва съответните дейности като прилага открити, прозрачни и публични процедури по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията и Глава IV от ЗУСЕФСУ. На етапа на кандидатстване тези партньори декларират в Декларацията за партньорство (*Приложение II към Условията за кандидатстване*) и на етапа на договаряне - в Споразумението за партньорство (*Приложение XV към Условията за изпълнение*), че ще провеждат открити, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнител по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията. На етапа на изпълнение УО ще проверява при всяко искане за плащане, в което тези партньори са заложили други преки и непреки разходи в режим „непомощ“, дали са проведени открити, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнител по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията.

ВАЖНО!!!

Когато партньор упражнява и икономически дейности, финансирането, разходите и приходите от тези икономически дейности трябва да се отчитат по отделни аналитични сметки. Съотношението на двата вида дейности (икономически и неикономически) и на техните разходи, финансиране и приходи следва да бъде ясно обособено. В тази връзка, на етапа на кандидатстване ЮЛНЦ/читалищата/частните културни организации и спортните клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза-партньори, представят **Декларация за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност**, попълнена по образец (*Приложение VI към Условията за кандидатстване*), в случай че в бюджета на проектното предложение за тях са планирани разходи в режим „непомощ“. Преди сключване на административния договор ЮЛНЦ/читалищата/частните културни организации и спортните клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза-партньори, при планирани за тях разходи в режим „непомощ“ представят **счетоводна политика, от която да е видно наличието на разделение на неикономическа от икономическа дейност**.

Режим на минимална помощ

Режим на минимална помощ (*de minimis*) се прилага по отношение на:

- **ЮЛНЦ/читалищата/частните културни организации и спортните клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза**, които съгласно т. 7-12 от Известието се считат за предприятия по смисъла на и за целите на чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС), когато за реализирането на дейностите не са планирани/прилагани открити, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнител по смисъла на т. 89-96 от Известието на Комисията, предвид че се считат за стопански дейности за тях.

В тази връзка, ЮЛНЦ/читалищата/частните културни организации и спортните клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза може да участват в дейности по процедурата и да разходват средства, в режим на минимална помощ по реда на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (в текст от значение за ЕИП, OB L /15.12.2023), ако не са приложени открити, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнители.

„**Минимална помощ**“ (*de minimis*) е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея, поради своя минимален размер, както е определена в действащия регламент на ЕС 2023/2831 относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.

„**Предприятие**“ по смисъла на правилата за конкуренцията е всеки субект, независимо дали е физическо или юридическо лице, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира.

„**Икономическата дейност**“ се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

В случай, че партньори са ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза същите представят попълнена по образец **Декларация за минимални помощи** (*Приложение V към Условията за кандидатстване*), в която надлежно отразяват обстоятелствата съгласно указанията и конкретно приложимата нормативна уредба, вкл. код по КИД-2008 на дейностите, които частното училище изпълнява. Относно декларираните обстоятелства УО на ПО прави проверка в регистъра за минимални помощи - <https://minimis.mfin.bg/>.

Икономическата дейност за ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза по процедурата следва да се посочи във Формуляра за кандидатстване в раздел „Данни за партньори“, полета „Код на организацията по КИД 2008“ и „Код на проекта по КИД 2008“, както и да се декларира в Декларацията за минимални помощи в т. 5. Кодът на организацията по КИД 2008 се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година към датата на кандидатстване по настоящата процедура.

За определяне на допустимостта се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 - <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf>, като оценителната комисия извършва служебна проверка в НСИ, в случай на необходимост (несъответствие между кода, посочен в поле „Код на организацията по КИД“ в раздел „Данни за кандидата“ от Формуляра за кандидатстване и кода, посочен в *Декларацията за минимални и държавни помощи*, което е налице и след изпращане на уведомление за установени нередовности до кандидата).

Допустимите партньори –ЮЛНЦ/читалища/ частни културни организации и спортни клубове-партньори, представят и счетоводни документи за дейността си съгласно т.12 от Условията за кандидатстване (ГОД – ОПР, баланс, отчет за стопанска и нестопанска дейност за доказване на финансов капацитет за последните две приключили финансови години към датата на кандидатстване, а за целите на определяне на режима на минимална помощ за предходните три години, когато същите не са публично достъпни).

Код по КИД-2008 на дейностите, които ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в

обществена полза изпълняват, се посочват в декларацията – *Приложение V към Условията за кандидатстване*. Размерът на отпуснатата минимална помощ по настоящата процедура ще бъде записан в административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

За целта УО на ПО следи и проверява за разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/2831 :

- Съгласно чл. 3, т. 2 от Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (в текст от значение за ЕИП, ОJ L, 2023/2831, 15.12.2023) общият размер на помощта по режим *de minimis*, предоставяна към ЮЛНЦ, по настоящата процедура, заедно с други получени помощи, както и като едно и също предприятие, не може да надхвърля 300 000 EUR или 586 749 лв. за период от три години (предходните три години към датата на подаване на проектното предложение/към датата на сключване на административния договор за БФП).

- Таваните, посочени в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, се прилагат независимо от формата на помощта *de minimis* или от преследваната цел и без значение дали предоставената от държавата членка помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза. **Периодът от три предходни години по настоящата процедура се определя спрямо датата на подаване на проектното предложение/датата на сключване на административния договор за БФП.** За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години от момента на прилагане на законовото право за получаване на помощта *de minimis*, независимо от датата на плащането ѝ. За целите на таваните, посочени в член 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси. Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен съответният таван, никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на Регламент (ЕС) 2023/2831.

- Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се сключва договорът/споразумението и получената минимална помощ от:

1. предприятието - ЮЛНЦ/читалище/частна културна организация/спортен клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза;
2. предприятията, с които ЮЛНЦ/читалището/частната културна организация/спортивният клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831;
3. всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с ЮЛНЦ съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) 2023/2831;
4. предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с ЮЛНЦ/читалище/частна културна организация/спортен клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) 2023/2831.

ЮЛНЦ/читалище/частна културна организация/спортен клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза е недопустимо да получи минимална помощ по настоящата процедура, ако попада в забранителните режими на помощ в съответствие с чл.1, параграф 1, букви а), б), в) и г) от Регламент (ЕС) 2023/2831.

По процедурата не се предоставя помощ на ЮЛНЦ/читалище/частна културна организация/спортен клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2023/2831 г., включително на чл. 1, параграф 1, букви д) и е) от Регламента.

Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени в чл. 1, чл. 2, т. 1, както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) 2023/2831 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставяна за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831 г.

При определяне на допустимостта съгласно посочения критерий за натрупване на етапа на оценка на проектното предложение се прави проверка на информацията, вписана в информационна система „Регистър на минималните помощи“ – <https://minimis.minfin.bg>, по отношение на ЮЛНЦ/читалището/частната културна организация/спортивния клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза. Допълнително, преди сключване на административния договор за БФП, както и преди всяко плащане, УО на ПО извършва съпоставка на данните в информационна система „Регистър на минималните помощи“ – <https://minimis.minfin.bg> и декларациите за минимални помощи, предоставени от ЮЛНЦ/читалище/частна културна организация/спортен клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, по отношение на получените минимални помощи.

За да удостоверят, че осъществяват икономическата си дейност в допустимите сектори, ЮЛНЦ/читалището/частната културна организация/спортивният клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, следва да посочи в **Декларацията за минимални помощи (Приложение V към Условията за кандидатстване)** кода на основната си икономическа дейност. Кодът се определя въз основа на данните за организацията за последната приключила финансова година към датата на кандидатстване за включване в дейности по проекта. За определяне на допустимостта се използва Класификация на икономическите дейности КИД-2008 – <https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/publications/KID-2008.pdf>.

Допустимостта на ЮЛНЦ се удостоверява посредством декларираните данни в Декларацията за минимални помощи и се проверява от УО на ПО към момента на сключване на договор за БФП.

Помощта *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) 2023/2831, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 и Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (OB L 352 от 24.12.2013 г.), и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите (OB L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламента¹⁷. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (OB L от 15.12.2023 г.)

¹⁷ Минимална помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2024/3118 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 717/2014 се натрупва до 300 000 евро за период от три години.

приложимият праг за натрупване на минималната помощ по Регламент (ЕС) 2023/2831 и Регламент (ЕС) 2023/2832 е до левовата равностойност на 1 050 000 евро¹⁸ за период от три години.

Помощ *de minimis* не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за финансиране на риска, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решение, приети от Комисията. Помощ *de minimis*, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена съгласно Регламента за групово освобождаване или с решение, приети от Комисията. Когато с отпускането на нова помощ *de minimis* може да бъде надвишен съответният таван, определен в член 3, параграф 2 на Регламент 2023/2831 (като периодът обхваща три предходни години към момента на предоставяне на помощта – административният договор за БФП), никоя част от тази нова помощ не може да попада в приложното поле на същия регламент. В такива случаи не може да се иска благоприятно третиране на мярката за помощ по регламента - нито към момента на предоставяне на помощта, нито в който и да е по-късен момент. При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) 2023/2831, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по подписания административен договор за предоставяне на БФП.

Държавите членки предоставят нова помощ *de minimis* в съответствие с Регламент (ЕС) 2023/2831 само след като са проверили, че с нея общият размер на помощта *de minimis*, отпусната на съответното предприятие, няма да достигне равнище, надхвърлящо съответния таван, определен в член 3, параграф 2, и че са спазени всички условия, установени в цитирания регламент.

Данните за получените минимални помощи през предходните три години до датата на подаване на проектното предложение следва да бъдат надлежно посочени от ЮЛНЦ/читалището/частната културна организация/спортивния клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, когато е приложимо, в т. 9 от Декларацията за минимални помощи (*Приложение V към Условията за кандидатстване*). Декларацията за минимални помощи се представя от партньор - ЮЛНЦ, на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ, в случай че са настъпили промени в обстоятелствата, декларириани на етап кандидатстване.

Към момента на оценка на проектното предложение, проверката за ненадвишаване на максимално допустимия таван за получена минимална помощ, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, ще се извършва на база посочените данни в Декларацията за получените минимални помощи и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите.

В случай че при оценката на конкретно проектно предложение се установи, че с финансовата помощ в режим *de minimis*, за която се кандидатства в партньорство, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите минимални помощи, оценителната комисия намалява служебно размера на безвъзмездната финансова помощ до максимално допустимия размер. Тази корекция не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУСЕФСУ. В тази връзка, когато

¹⁸ Минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + минимална помощ по Регламент (ЕС) № 2023/2832 за период от три години се натрупва до 1 050 000 EUR (т.е. 300 000 евро по Регламент (ЕС) № 2023/2831 + 750 000 евро по Регламент (ЕС) № 2023/2832).

исканата част от бюджета на БФП надхвърля допустимия размер на „минимална помощ“ за партньор ЮЛНЦ/читалище/частна културна организация/спортен клуб със статут на сдружение с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, оценителната комисия коригира бюджета след комуникация, без да редуцира дейностите и индикаторите, а партньорът поема ангажимент да ги изпълни, осигурявайки собствени средства в размер на разликата между исканата и редуцираната минимална помощ.

Преди сключване на административния договор, Управляващият орган на ПО ще извърши проверка по същество на декларираната помощ в режим *de minimis* от одобрените партньори – ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза. В случай, че бъде установена погрешно декларирана сума към момента на договарянето, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2023/2831, или се установи, че кандидатите/партньорите попадат в забранителния режим, ще бъде издадено Решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат. Проверката се осъществява посредством съпоставяне на цялата информация за получените минимални помощи, с която Управляващият орган разполага, вкл. и проверка в Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите.

В процеса на изпълнение на проекта, УО на ПО ще прилага контролни механизми, с които да гарантира, че всички условия на Регламент (ЕС) 2023/2831 са изпълнени. Администраторът на помощ – УО на ПО, проверява декларираната от партньорите информация, чрез съпоставянето ѝ с данни от официални източници, като например НСИ, Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел, Регистъра на минималните помощи, поддържан от министъра на финансите и др. При проверка на условията на Регламент (ЕС) 2023/2831 УО на ПО следва да изготви и попълва контролен лист за съответствието на отпусканата минимална помощ с изискванията на Регламента, като събира надеждна одитна следа за извършените проверки.

УО на ПО не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ за предоставяне на БФП.

Помощта *de minimis* се смята за отпусната от момента на подписване на административния договор за изпълнение на дейности по проекта, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието.

Съгласно чл. 3, пар. 5 от Регламент (ЕС) 2023/2831 г. всички суми (стойности) на помощта са в брутно изражение, т. е. преди облагане с данъци или други такси.

Помощите, които се предоставят на няколко части, се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта.

Сконтирането следва да се извърши от УО на ПО, преди всяко плащане по договора за БФП за изпълнение на дейности с оглед гарантиране, че предоставената помощ е съобразена с правовете за съответния вид помощ, установени в Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията.

При неспазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2023/2831, получателят възстановява пълния размер на предоставените средства по настоящата процедура, със законната лихва от момента на получаването до окончателното им изплащане. Възстановяването на неправомерно предоставена минимална помощ се извършва по реда, описан в административния договор за БФП. Отговорността за възстановяването на такива помощи е на администратора на помощта.

Неправомерно получената минимална помощ или помощ, освободена от задължението за уведомяване с акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия, представлява публично вземане, което се установява от УО на ПО в качеството му на администратор на помощ по настоящата процедура чрез издаване на акт за установяване на публичното вземане по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Вземанията по издадените актове подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс от органите на Националната агенция за приходите. Администраторът на помощ УО на ПО, издал акта за установяване на публичното вземане по реда на АПК, в срок до три работни дни от издаването на акта информира министъра на финансите.

Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, се извършва в съответствие с Указания на Министерство на финансите, чл. 37 от ЗДП и Наредба № Н-5 /29.12.2022 г. на министъра на финансите за определяне на правилата за извършване на плащания, за верификация и счетоводно отчитане на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по програмите.

При констатиране на действително надвишаване на установения праг в Регламент (ЕС) 2023/2831, следва да се предприемат мерки по възстановяване на цялата получена сума по последно подписания договор за изпълнение на дейности по проекта от ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза.

Когато безвъзмездната финансова помощ попада в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията, Бенефициентът и УО на ПО са длъжни да документират и събират цялата информация относно прилагането на Регламента. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) 2023/2831. Документацията относно индивидуалните помощи *de minimis* се съхранява за период от 10 бюджетни години, считано от датата на тяхното предоставяне. Документацията относно схемите за помощ *de minimis* се съхранява съгласно чл. 6, параграф 3 на Регламент 2023/2831 за период от 10 бюджетни години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ по такава схема. УО на ПО информира Бенефициента за началната дата на периода.

При поискване от Европейската комисия бенефициентът предоставя чрез УО на ПО на министъра на финансите цялата информация и придружаваща документация, която Европейската комисия счита за необходима за целите на контрола на прилагането на Регламент (ЕС) 2023/2831. Информацията и документацията се предоставят на министъра на финансите в срок от 15 работни дни, освен ако в искането на Европейската комисия или в указанията на Министерството на финансите не е определен друг срок.

Задължение на Администратора на помощта, произтичащо от чл. 34, ал. 1 от ЗДП и чл. 9, ал. 4 от Правилника за неговото прилагане, е да информира министъра на финансите в срок от 3 работни дни от предоставянето на всяка помощ *de minimis* чрез Информационната система „Регистър за минималните помощи“ (<https://minimis.minfin.bg>).

След публикуване на настоящите Условия за кандидатстване не са допустими изменения, които могат да повлият на съответствието на настоящата процедура с изискванията на Регламент на Комисията (ЕС) 2023/2831.

Съгласно чл. 38, т. 5 от ЗУСЕФСУ ръководителят на Управляващия орган издава мотивирано решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, ако преди склучване на договор се установи, че минималната помощ е недопустима.

17. Хоризонтални принципи:

Изпълнението на дейностите по настоящата процедура следва да бъде съобразено със следните хоризонтални принципи съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060:

1. Устойчиво развитие;
2. Равни възможности и недопускане на дискриминация;
3. Равенство между половете.

Кандидатът следва да аргументира в проектното предложение (в секция 11 „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“, поле „Принос на проектното предложение за реализиране на хоризонталните принципи на ПО“ и поле „Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“) как предложените дейности съответстват и допринасят за реализиране на хоризонталните принципи, както и да опише **Механизъм за ефективно прилагане и изпълнение по проекта на принципите на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания**. Механизъмът трябва да съдържа информация за процеса по проверка за спазването на основните права (от страна на кандидата и партньорите) в рамките на цялостното изпълнение на проекта и документите за съответствие с основните права, включително да предвижда по време на изпълнение на проекта прилагането на „Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“, разработен в съответствие с утвърдените Насоки за прилагане на Хартата на основните права на ЕС и Насоки за прилагане на Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания, налични на следния линк: <https://www.eufunds.bg/bg/node/8220>.

За целта кандидатът може да използва примерния списък с приложими за етапа на изпълнение права, посочени в Приложение № 1 към Насоките за ХОПЕС и КПХУ, имайки предвид че списъкът е неизчерпателен. За по-обстойна проверка кандидатът следва да пристъпи към проверка съгласно последователността и примерните въпроси в помощ на процеса на проверка, посочени в Приложение № 2 към Насоките за ХОПЕС и КПХУ. В процеса на изпълнение на проектите, бенефициентите следва да представят на УО попълнен и подписан „Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания“ (*Приложение XXII от Условията за изпълнение*) съгласно указанията и сроковете, посочени в контролния лист.

Прилагането на заложените в проекта принципи ще се проследява на етап изпълнение на проектното предложение.

18. Минимален и максимален срок за изпълнение на проекта (ако е приложимо):

Максималната продължителност на проект, считано от датата на подписване на административния договор за предоставяне на БФП, е **36 месеца, но не по-късно от 31.12.2029 г.**

19. Ред за оценяване на концепциите за проектни предложения¹⁹:

Неприложимо

¹⁹ Попълва се ако по процедурата се извърши предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения (ако е приложимо)²⁰:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектни предложения:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Глава трета „Представяне на безвъзмездна финансова помощ”, Раздел I. „Общи положения“ и Раздел II. „Представяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор“ от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ), глава втора „Правила за оценяване на проектни предложения“, раздел I „Оценяване на проектни предложения чрез подбор“ от Постановление № 23 на Министерския съвет от 13.02.2023 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансиирани от европейските фондове при споделено управление за програмен период 2021 - 2027 г. (ПМС № 23/2023 г.).

Оценката по настоящата процедура се извършва от оценителна комисия, определена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган. Оценката съгласно чл. 29, ал. 2, т. 1 от ЗУСЕФСУ се извършва на два етапа и се документира чрез попълване на оценителен лист в ИСУН.

Оценката на всяко проектно предложение включва оценка на административното съответствие и допустимостта на проектното предложение и техническа и финансова оценка.

Оценката на административното съответствие и допустимостта на проектните предложения се извършва по критериите, посочени в раздел 1 „Критерии за оценка на административното съответствие и допустимостта“ от Методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ (*Приложение IX към Условията за кандидатстване*), които се отбелязват с „ДА“, „НЕ“ или „НП“ (не е приложимо).

В случай на установени по време на оценката за административно съответствие и допустимост липса на документ/и и/или друга нередовност, оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, при спазване на действащата нормативна уредба, като срокът не може да бъде по-кратък от една седмица (7 дни). В уведомлението, което се изпраща на кандидата, задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение. Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модул „Оценителна сесия“, раздел „Комуникация“ на ИСУН, за което кандидатът получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Към проектното предложение може да бъде асоцииран нов профил, различен от профила, от който то е подадено, след изрично заявление, подписано с КЕП от законния представител на кандидата, до дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерски съвет. В случай че кандидатът не отстани в срок нередовност, непълнота и/или несъответствие спрямо изискванията, производството по процедурата по отношение на кандидата може да бъде прекратено.

²⁰ Попълва се ако по процедурата се извършва предварителен подбор на концепции за проектни предложения по смисъла на чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

Въз основа на извършената проверка за административно съответствие и допустимост съгласно чл. 34, ал. 1 и ал. 2 от ЗУСЕФСУ и чл. 19, ал. 2 и ал. 3 от ПМС № 23/2023 г., назначената от ръководителя на управляващия орган комисия изготвя списък на проектните предложения, които не се допускат до техническа и финансова оценка. В списъка се посочват и основанията за недопускане. Списъкът се публикува на интернет страницата на съответната програма и в ИСУН, а за недопускането се съобщава на всеки от кандидатите, включени в него по реда на чл. 22, ал. 3 от ЗУСЕФСУ. Кандидат, чието проектно предложение е включено в списъка, може писмено да възрази пред ръководителя на управляващия орган в едноседмичен срок от съобщаването. Ръководителят на Управляващия орган се произнася по основателността на възражението в едноседмичен срок от неговото получаване, като:

1. връща проектното предложение за техническа и финансова оценка;
2. прекратява производството по отношение на кандидата.

Техническата и финансова оценка (ТФО) на проектните предложения се извършва по критериите, посочени в раздел 2 „**Критерии за техническа и финансова оценка**“ от Методологията и критерии за оценка на проектни предложения по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ (*Приложение IX към Условията за кандидатстване*) и по реда на чл. 20 от ПМС № 23/2023 г., като включва следните групи на оценка:

1. КАЧЕСТВО НА СЪОТВЕТСТВИЕТО;
2. ОЦЕНКА НА ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ;
3. УСТОЙЧИВОСТ;
4. РЕГИОНАЛНА ПРИОРИТИЗАЦИЯ;
5. БЮДЖЕТ.

Всяка група на оценка включва между един и повече критерии. Оценката на проектното предложение по всяка една от групите на оценка се получава като сума от получения брой точки по съответните критерии. Всяка група на оценка има различна тежест при формиране на общата оценка на проектното предложение. Максималният брой точки, който може да получи едно проектно предложение в ИСУН, е 100 точки. За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, **общата крайна оценка, получена на етап техническа и финансова оценка, трябва да е равна на или по-голяма от 33 точки**. В случай че две или повече проектни предложения имат еднакви общи крайни точки, проектните предложения ще бъдат подреджани в низходящ ред по следните критерии в посочената последователност:

- По-висока крайна оценка за група „Оценка на целевите групи“;
- По-висока крайна оценка за група „Регионална приоритизация“;
- По-висока крайна оценка за група „Качество на съответствието“;
- По-висока крайна оценка за група „Устойчивост“;
- По-висока крайна оценка на група „Бюджет“.

За финансиране се предлагат в низходящ ред проектните предложения, чиято оценка е поголяма или равна на 33 точки до достигане на общия размер на бюджета на съответния компонент по настоящата процедура. В случай че бюджетът по един компонент не може бъде усвоен, УО си запазва правото да пренасочи свободния ресурс към другия компонент, за който не достига наличното финансиране.

По време на техническата и финансова оценка оценителната комисия може да извърши корекции в бюджета на проектно предложение, в случай че при оценката се установи: наличие на недопустими дейности и/или разходи; несъответствие между предвидените дейности и видовете заложени разходи; дублиране на разходи; неспазване на заложените в документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ правила или ограничения по отношение на заложени процентни съотношения/прагове на разходите; несъответствие с правилата за държавните или минималните помощи и/или други несъответствия (секция 7 от Формуляра за кандидатстване). В случай, че при оценката на проектно предложение се установи, че с финансовата помощ, за която се кандидатства, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите държавни или минимални помощи, оценителната комисия намалява служебно размера на безвъзмездната финансова помощ до максимално допустимия размер. Оценителната комисия следва да извърши редукция на бюджета при условията и по реда на чл. 20, ал. 7- 9 от ПМС № 23/2023 г. , както и в случаите, в които разходите са необосновани или планираните стойности не съответстват на определените изисквания и стойността на определените единични разходи и еднократни суми.

В съответствие с чл. 33, ал. 2 от ЗУСЕФСУ оценяването на проектното предложение се извършва в срок до три месеца от назначаване на оценителна комисия, но не повече от 4 месеца.

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на Програма „Образование“ 2021-2027 (КН на ПО), описани в Методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ (*Приложение IX към Условията за кандидатстване*).

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата.

23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва в съответствие с разпоредбите на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на информационната система за управление и наблюдение на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН. Цялата информация е качена на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg/>.

Подаването на проектното предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран Формуляр за кандидатстване и подаване на Формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.

Подготовката и подаването на проектно предложение в ИСУН се извършва по следния начин:

Кандидатът влиза в ИСУН след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектно предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно Указанията на Управляващия орган за попълване на електронен формуляр за кандидатстване (*Приложение VIII към Условията за кандидатстване*).

Подкрепящите документи към Формуляра за кандидатстване, посочени в т. 24 от Условията за кандидатстване, също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват и прилагат в секция 13 „Прикачени документи“ към Формуляра за кандидатстване.

Съгласно разпоредбите на чл. 23 на Наредбата за определяне на условията, реда и механизма за функциониране на Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ИСУН) и за провеждане на производства пред управляващите органи посредством ИСУН кандидатът подписва с КЕП единствено електронните документи, изисквани в оригинал. Достоверността на електронните копия на документи, приложени към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява единствено чрез подписането на формуляра в ИСУН.

Проектното предложение се подписва с КЕП от законния представител на кандидата или надлежно оправомощено за целите на подаване на проектното предложение лице. При оправомощаване следва да се приложи Заповед за оправомощаване на лице, което да представлява кандидата и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия), предоставянето на документи, необходими за подписането на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта.

Проектното предложение се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Управляващия орган и за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на проектното предложение. Към проектното предложение може да бъде асоцииран нов профил, различен от профила, от който то е подадено, след изрично заявление, подписано с КЕП от законния представител на кандидата, до дирекция „Централно координационно звено“ в Администрацията на Министерски съвет.

Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра, докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН.

Максималният препоръчителен размер на всеки отделен прикачен файл към проектното предложение, който се подава чрез системата, е 2 ГБ.

До приключване на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да отегли своето проектно предложение като подаде писмено искане до Ръководителя на Управляващия орган на ПО чрез секция Комуникация с УО в меню Проектни предложения на ИСУН.

Кандидатът следва да попълва внимателно всички секции на Формуляра за кандидатстване, тъй като грешки или несъответствия, допуснати при попълването му могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

ИСУН се поддържа от дирекция „Централно координационно звено“ в администрацията на Министерски съвет и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg.

24. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

Кандидатите по настоящата процедура чрез предоставяне на БФП по реда на Глава трета „Представяне на безвъзмездна финансова помощ”, Раздел I. „Общи положения“ и Раздел II. „Представяне на безвъзмездна финансова помощ чрез подбор“ от ЗУСЕФСУ, глава втора „Правила за оценяване на проектни предложения“, раздел I „Оценяване на проектни предложения чрез подбор“ от ПМС № 23/2023 г. е необходимо да приложат чрез ИСУН в секция 13 „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване следните попълнени и подписани документи:

1. Заповед/документ за оправомощаване/ упълномощаване за подаване на проектното предложение и за подписване на всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия), предоставянето на документи, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта (ако е приложимо). Прилага се, в случай че проектното предложение е подадено от лице, различно от официалния представител на кандидата.

2. Декларация при кандидатстване на кандидата/партньора – попълнена по образец (Приложение I към Условията за кандидатстване). Декларацията се попълва и подписва от официалния представител на кандидата и на всеки партньор.

В случай че проектното предложение се подава с валиден КЕП на официалния представител на кандидата, декларираната информация се потвърждава във Формуляра за кандидатстване в секция 12. „Е-декларации“.

В случай че проектното предложение се подава с валиден КЕП на оправомощено лице, декларацията в секция 12 „Е-декларации“ се попълва и подписва от официалния представител на кандидата на хартиен носител и същата се сканира и прикача в секция 13. „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване или се подписва с електронен подпис и се прикача в секция 13. от Формуляра за кандидатстване.

Декларацията при кандидатстване на кандидата/партньора (Приложение I към Условията за кандидатстване) се попълва и се подписва от всички лица, с право да представляват кандидата/партньора, независимо от това дали заедно и/или поотделно, и/или по друг начин.

3. Декларация за партньорство - попълнена по образец (Приложение II към Условията за кандидатстване) и подписана от кандидата и всички партньори (ако е приложимо). Прилага се, в случай че в проектното предложение са включени партньори.

Посочените по-горе декларации следва да бъдат с дата след датата на обявяване на настоящата процедура и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

Към момента на кандидатстване обстоятелствата се декларират от кандидата/партньора, а преди подписване на административния договор за предоставяне на БФП се доказват:

- с официални документи, издадени от съответните компетентни органи за обстоятелствата, за които такива документи се издават или заверени копия от тях, като се спазват изискванията на чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление;

- с декларации – за всички останали обстоятелства, които не са били декларирани на предходен етап, или когато е настъпила промяна във вече декларирани обстоятелства.

4. Индикативен календар на събитията, попълнен по образец (Приложение III към Условията за кандидатстване).

5. Помощна таблица – Приложение IIIA към Условията за кандидатстване.

Приложението се подава във файл формат excel.

6. Автобиографии по образец (Приложение IV към Условията за кандидатстване), попълнени и подписани от членовете на основния екип за организация и управление на проекта (ръководител на проекта, координатор и счетоводител/финансист).

7. Декларация за минимални помощи (ако е приложимо), попълнена по образец (Приложение V към Условията за кандидатстване).

Прилага се от партньор/и ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, за които е приложим режим „минимална помощ“ за дейностите, които те ще изпълняват.

8. Декларация за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност, попълнена по образец (Приложение VI към Условията за кандидатстване) и подадена в ИСУН (ако е приложимо).

Прилага се от партньор/и ЮЛНЦ/читалища/частни културни организации и спортни клубове със статут на сдружения с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза, в случай че в бюджета на проектното предложение са планирани разходи за тях в режим „непомощ“.

9. Счетоводни документи (Годишен отчет за дейността с финансови отчети) на партньора за последните две приключили финансово години към датата на кандидатстване, съгласно т. 12 от Условията за кандидатстване, когато е приложимо, прикачени в ИСУН.

Прилага се, в случай че документът не е наличен в МОНИТОРСТАТ на Националния статистически институт или не е публично оповестен. В случай че документът е публично оповестен, следва да бъде предоставен линк към източника, в който е наличен.

!!! В случай че документите са налични в МОНИТОРСТАТ, същите се проверяват по служебен път, когато е осигурена възможност за това.

10. Устав/учредителен акт, удостоверение за актуално състояние, решение по вписване, удостоверяващо, че са спазени изискванията за допустимост на партньора/ите съгласно Условията за кандидатстване, прикачени в ИСУН, когато е приложимо.

В случай, че информацията е оповестена в ТРРЮЛНЦ, Булстат, Регистъра на културните организации, Регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения, и Регистъра на лицензираните спортни федерации и спортните клубове, или други публични регистри, това обстоятелство ще се проверява по служебен път. В случай, че Устав/учредителен акт, удостоверение за актуално състояние или решение по вписване не са налични в посочените регистри, партньорът прилага документите в ИСУН. Удостоверието за актуално състояние следва да е издадено не по-рано от 3 месеца преди крайната дата на кандидатстване, сканирано и прикачено в ИСУН.

11.1. Решение на Общинския съвет, с което се изразява съгласие за участие на общината като кандидат/партньор по проектното предложение по процедурата.

Представя се само от общини – кандидати/партньори, извън случаите на участие на районни администрации към Столична община, община Пловдив и община Варна като кандидати/партньори

11.2. Решение на Общинския съвет, с което се делегира правото на районния кмет да подава проектното предложение/да участва като кандидат/партньор по процедурата за

съответния район от името на общината и да изпълнява функциите на кандидат/партньор и бенефициент от името и за сметка на общината.

Представя се само от районни администрации към Столична община, община Пловдив и община Варна, които участват като кандидати/партньори по процедурата.

12. Документи, доказващи опит в изпълнение на дейности, сходни или идентични с тези по процедурата и/или участие в изпълнението на поне един проект в сферата на образованието/изкуствата/културата/спорта и/или работата с уязвими групи преди датата на обявяване на процедурата, когато е приложимо.

Представят се от партньор ЮЛНЦ, в случай че информацията не е налична в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ) съгласно чл. 40, ал. 2, т. 1 и т. 2 от ЗЮЛНЦ в изпълнение на ал. 3 от същия член. В случай, че такива документи са публично достъпни, следва да бъде/ат предоставен/и линк/ове към източника/ците, в който е/са наличен/и. (Примерни документи са писма, препоръки, договори, споразумения, меморандуми, проекти, други приложими).

25. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Крайният срок за подаване на проектното предложение, подписано с Квалифициран електронен подпись (КЕП) през системата ИСУН е: **не по-късно от 17,30 часа на 01.12.2025 г.**

КЕП, с който е подписан Формулярът за кандидатстване, следва да е на законния представител на кандидата или на оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.

Съгласно указанията на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, за час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

Съгласно чл. 26, ал. 8 от ЗУСЕФСУ кандидат по процедурата може да иска разяснения във връзка с Насоките за кандидатстване в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Допълнителни въпроси относно попълването на документацията за кандидатстване се задават в писмена форма чрез електронната система ИСУН, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията от страна на Управляващия орган се утвърждават от Ръководителя на Управляващия орган или оправомощено от него лице. Разясненията се дават по отношение на Условията за кандидатстване, не съдържат становище относно качеството на проектното предложение като са задължителни за всички кандидати и се прилагат от оценителната комисия. Въпросите на кандидатите и разясненията на Управляващия орган се съобщават (публикуват) на интернет страницата на Управляващия орган <http://opnoir.bg>, в рубрика „Въпроси и отговори“ и в ИСУН: <https://eumis2020.government.bg> (към документите по процедурата в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по процедурата).

Проектното предложение по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, следва да бъде подадено само по електронен път с Квалифициран електронен подпись (КЕП) като се използва Информационната система за управление и наблюдение на средствата от Европейските фондове при споделено управление(ИСУН) - <https://eumis2020.government.bg>.

26. Допълнителна информация:

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помош и сключване на административен договор:

В десетдневен срок от приключване на оценяването Ръководителят на Управляващия орган:

1. одобрява доклада;
2. връща доклада за провеждане на оценяването и класирането от етапа, където са допуснати нарушения, когато те са отстраними;
3. не одобрява доклада, когато в процедурата са допуснати съществени нарушения.

При одобрен оценителен доклад кандидатите от списъка на проектите, предложени за финансиране се поканват да представят в 30-дневен срок доказателства, че отговарят на изискванията за бенефициент, включително на условията, посочени в настоящите Условия за кандидатстване.

В двуседмичен срок от представянето на гореспоменатите доказателства РУО взема решение за предоставянето на безвъзмездна финансова помош по всяко проектно предложение, включено в списъка с предложените за финансиране проектни предложения. Решението на РУО се обективира в административен договор с бенефициента.

Решение за прекратяване на процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помош чрез подбор на проектни предложения може да се вземе при следните случаи:

- Когато оценителният доклад не е одобрен, поради допуснати съществени нарушения в процедурата;
- Когато няма постъпили в срок проектни предложения или когато всички подадени предложения са оттеглени;
- При спиране на финансирането по съответната програма или на част от нея.

Уведомяването на кандидат за сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помош се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация на кандидата/партньора (по образец), в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (**Приложение I**);
2. Декларация за нередности – по образец (**Приложение XIV**);
3. Споразумение за партньорство (по образец), в случай че в проекта са включени партньори (**Приложение XV**);
4. Финансова идентификация (**Приложение XVI**);
5. Декларация за минимални помощи, ако е приложимо, в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (**Приложение VI**).

В случай на настъпила промяна в представителната власт, след подаване на проектното предложение се изисква предоставянето на тази декларация от новото лице, което официално представлява партньора;

6. Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН – по образец (**Приложение XX**) - в случай че същото не е подадено чрез „Профили за е-читане“ в ИСУН;

7. Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН – по образец (**Приложение XXI**) - в случай че същото не е подадено чрез „Профили за е-отчитане“ в ИСУН.

8. Счетоводна политика на партньорите, от която да е видно наличието на разделение на неикономическа от икономическа дейност, ако е приложимо.

Прилага се от ЮЛНЦ в случай че в бюджета на проектното предложение са планирани за тях разходи в режим „непомощ“ и документът не е публично оповестен. В случай че документът е публично оповестен, следва да бъде предоставен линк към източника, в който е наличен.

Освен посочените по-горе документи, бенефициентът и всички партньори следва да представят:

1. Удостоверение, потвърждаващо че бенефициентът/партньорът не е обявен в процедура по ликвидация, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от бенефициента;
2. Удостоверение, потвърждаващо че бенефициентът/партньорът не е обявен в процедура по несъстоятелност, издадено от съответния оторизиран орган не по-рано от 3 месеца преди датата на предоставянето им от бенефициента;
3. Удостоверение от Националната агенция за приходите за липса на задължения на бенефициента/партньора, издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на представянето му;
4. Удостоверение от общината по седалището на бенефициента/партньора за липса на задължения на бенефициента, издадено не по-рано от 3 месеца преди датата на представянето му – не се отнася за бенефициент/партньор, чието седалище е на територията на Столична община (в този случай проверката се прави по служебен път);
5. Свидетелство за съдимост на всички лица, представляващи бенефициента/партньора, издадено не по-рано от 6 месеца преди датата на представянето му;
6. Нотариално заверено пълномощно, в случаите, когато административният договор за безвъзмездна финансова помош ще бъде подписан от лице, различно от законния/ите представител/и на бенефициента.
7. Удостоверение от Главна инспекция по труда, че бенефициентът и партньорите нямат влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, за нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган.

За обстоятелствата по документите по т. 1, 2, 3, 5 и 7 УО извършва служебна проверка при възможност за това. В този случай документите няма да бъдат изисквани от съответния кандидат. УО си запазва правото да изиска допълнителни документи за удостоверяване на съответните обстоятелства.

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помош по Програма „Образование“ 2021-2027 (**Приложение XII към Условията за изпълнение**) и общите условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помош по Програма „Образование“ 2021-2027 г. (**Приложение XIII към Условията за изпълнение**), които са неразделна част от административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помош. В процеса на изпълнение на проектите, бенефициентите следва да се придържат към правилата и

процедурите, описани в Условия за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ (**Приложение XVII от Условията за изпълнение**).

Във връзка с чл. 49, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 данните, посочени в чл. 49, параграф 3 от същия Регламент, ще бъдат направени достъпни за обществеността.

27. Приложения към Условията за кандидатстване:

Приложения за попълване и подаване в ИСУН:

- Образец на Декларация на кандидата/партньора (Приложение I);
- Образец на Декларация за партньорство (Приложение II);
- Образец на Индикативен календар на събитията (Приложение III);
- Образец на Помощна таблица (Приложение IIIA);
- Образец на Автобиография (Приложение IV);
- Образец на Декларация за минимални помощи (Приложение V);
- Образец на Декларация за разграничаване на неикономическата от икономическата дейност (Приложение VI).

Приложения за информация:

- Образец на Формулар за кандидатстване с проектно предложение (Приложение VII);
- Указания на УО за попълване на електронен формуляр за кандидатстване по процедурата (Приложение VIII);
- Методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ (Приложение IX);
- Указание НФ-1 от 09.01.2024 г. на министъра на финансите за третиране на данък върху добавена стойност (ДДС) като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансиирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (BOMP) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г. (Приложение X);
- Таблица на единичните разходи и еднократни суми по Програма „Образование“ (ТЕРЕС-ПО-1.3) с актуализация на приложимите по процедура BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ единични разходи (Приложение XI).

Приложения към Условията за изпълнение:

- Образец на Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (Приложение XII);
- Общи условия при предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. (Приложение XIII);
- Образец на Декларация за нередности (Приложение XIV);
- Образец на Споразумение за партньорство (Приложение XV);
- Образец на Финансова идентификация (Приложение XVI);

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
ОБРАЗОВАНИЕ
2021-2027

- Условия за възстановяване на разходите по процедура BG05SFPR001-2.003 „Подкрепа за ученици с таланти“ (Приложение XVII);
- Въпросници за мониторинг на изпълнението на проекта (Приложение XVIII);
- Таблица „Изменение на бюджет“ (Приложение XIX);
- Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН (Приложение XX);
- Заявление за профил за достъп на упълномощено от бенефициента лице до ИСУН (Приложение XXI);
- Образец на Контролен лист за проверка за наличие на нарушение/ограничаване на основни права по Хартата на основните права на ЕС и по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (Приложение XXII).